

TORSDAG 2 JANUARI. NR 1/2014

Åtta
rädslor
inför döden
Sidan 12

Vi söker
samtidens
tre vise
Sidan 20

Han
överlevde
hatet
Sidan 8

Dagligt bröd
Sidan 14

En kopp te bara för kvinnor

I Mellanöstern är tehusen endast för män. Soheila Fors har startat ett tehus och ett skyddat boende för invandrarkvinnor. Den tidigare gerillasoldatens förebilder är Pippi och Jesus. Nu kämpar hon för rättvisa med kärlek som vapen. **Sidan 10**

**Skriftligt löfte krävs
av blivande herdar**
Sidan 5

**Avstängd kyrkoherde
tror att allt kan bli bra**
Sidan 4

**Wallén om Lärkkulla:
Jag har många visioner**
Sidan 4

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Slå vakt om andra chansen

KP NYÅRSKLOCKORNA har ringt in hopp och förväntan. För andra har långhelgen kanske bara befest en gnagande hopplöshetskänsla. Att det inte blir någonting på jobbet, i hemmet, av relationen, med hälsan, ekonomin eller livet överhuvudtaget. Att det här året bara är inledningen till mera elände.

Så långt har vi nått att vi lever i den värld där till och med förmågan att hoppas är prestigeladdad. Den har dessutom fått en prestationsbaserad etikett: ambitioner. Att erkänna sin hopplöshet och en total frånvaro av framtidstro kan därför vara den yttersta kapituleringen, där de sista resterna av ens duglighet för resten av världen rinner bort.

DEn som råkat ut för en räcka av motgångar kan ha svårt att finna argumenten för att orka resa sig.

Här är det arbete kyrkan gör i det tysta viktigt och många gånger underskattat. Diakonin lyfts ofta fram. Men det finns också viktiga nätverk av professionella lyssnare och själavårdare i kyrkans familjerådgivning. De som tyr sig till den har gripit tag om det som kan bli andra chansen, till en helnande relation och till ett helnande jag. För dem som är på vippen att ge upp är det viktigt att betona att denna andra chans faktiskt finns.

ORDEN "nåd" och "förlåtelse" är kyrkan satt att förvalta. De har inte sjunkit i värde fastän så mycket i vårt samhälle mäts i pengar. Tvärtom har de blivit värdefullare än det mesta, ju mera sällsynta de blir.

Ett lite stadigare offentligt erkännande av det jobbet vore inte helt fel. Fastän både stat och kommun ser värdet i det arbete som görs inom tredje sektorn finns det en tendens att skyfva över en del av de uppgifter som den offentliga sektorn inte klarar av att bära på en kyrka där viktiga men kostnadstunga uppdrag flyter samman med det grundläggande kallet. Det är en orättvisa som bland annat Borgåpolitikern Mikaela Nylander passade på att lyfta fram i samband med stiftets nittioårsjubileum i stiftsstadens i november.

Församlingarnas familjerådgivningar är avgiftsfria och man frågar inte efter samfundstillhörighet. Många familjerådgivningar har avtal med kommuner, som då deltar i kostnaderna. Men andra har det inte. Bara ett par församlingar tar en avgift för icke-medlemmar, bland annat församlingen i Björneborg. Bakgrunden är att ett par som inte hörde till kyrkan ville tacka för tjänsten genom att betala för sig – och fick veta att det inte gick. Det ledde till att man tog initiativet att införa en avgift. Samma sak diskuteras nu i Raumo.

JUST i den här sektorn, där det nu tyvärr ofta sparas, ser medarbetarna vardagen bland dem som bor i Finland. Därför skulle det vara så viktigt att just här hålla fast vid uppdraget att vandra med dem som har det svårt, att råta upp dem som håller på att knäckas och kunna erbjuda den efterlängta andra chansen.

”Den som råkat ut för en räcka av motgångar kan ha svårt att finna argumenten för att orka resa sig.”

PROFILEN: THÉRÈSE MERIHEINÄ

”Jag blir lycklig av det jag kan göra för andra människor.”

Vi behöver varandra

Scouter, Folkhälsan, kommunfullmäktige och församlingensrådet. Thérèse Meriheinä i Lovisa är engagerad i mångt och mycket. – Vår individualistiska värld är en fara för människans mentala hälsa, säger hon.

TEXT: TOMAS VON MARTENS FOTO: JEREMY BENGTS

– ”Mycket vill ha mer” är ett talesätt som jag tycker passar bra in på vår tid. Vi har det för bra och vi glömmar att det finns de som inte har det så välbeställt. Vi borde kunna pruta på det vi har.

Orden är **Thérèse Meriheinäs**. Hon växte upp i Grankulla, men har varit bosatt i Lovisa sedan hon var 16 år. Sitt första skolår gick hon i Vasa.

– Östra Nyland lämnar jag aldrig, säger hon med eftertryck.

Alla vardagar pendlar hon till Borgå där hon är lärare vid Östra Nylands yrkesinstitut Inveon. Meriheinä är utbildad till storkökshusmor vid Högvalla.

– Innan jag blev lärare arbetade jag vid Hemgården, ett äldreboende i Pernå. Lärarkarriären började inom vuxenutbildningen, fortsatte i andra stadiet och inom grundskolan.

Förtroendeuppdragen har med åren blivit allt fler.

– Det första jag varit aktivt med i var Lovisa scoutflickor och där är jag med ännu.

Folkhälsan är en annan förening som hon är med i och hon sitter både i lokalföreningens styrelse och i styrelsen för Landskapsföreningen.

I kommunalpolitiken är hon engagerad som fullmäktigeledamot för Svenska folkpartiet. Kyrkligt aktiv är hon som förtroendevald i både församlingensrådet för Lovisa svenska och i det gemensamma kyrkofullmäktiget.

Kämpade för boendeplikten

Kyrkoherdens boendeplikt har diskuterats i många församlingar. Så också i Lovisa.

– Boendeplikten är på både gott och ont. Jag var en av dem som kämpade för att vi skulle hålla boendeplikten i Lovisa. Om församlingen får en kyrkoherde från en annan ort är det bra om man kan erbjuda en bostad, säger

Meriheinä.

Nuvarande kyrkoherden **Karl af Hällström** har fått dispens från boendeplikten.

– Samarbetet mellan de församlingar som ingår i samfälligheten är en utmaning som heter duga. I synnerhet i tider med ansträngd ekonomi som nu. Det finns många viljor men det är viktigt att respektera varje församlings tyngdpunktsområde.

Meriheinä säger att relationerna mellan den svenska församlingen och den finska är mycket goda och fungerande. I Lovisa är antalet svenskspråkiga omkring fyrtio procent.

När församlingarna i Borgå stift fått det ekonomiskt svårt har de ibland diskuterat möjligheten att minska på utgifterna genom att sluta prenumerera på Kyrkpressen för medlemmarna. Meriheinä var en av dem som arbetade hårt för att hålla kvar församlingens prenumeration av Kyrkpressen.

– När kommunen och församlingen sparar så drabbar det också den enskilde på många sätt. Just därför tycker jag att det är speciellt viktigt att hålla kvar Kyrkpressen som en tidning som alla medlemmar får. Det är en fråga om jämlikhet. Jag tror att det gynnar hela samhället på många sätt. Jag tänker också på unga människor som öppnar Kyrkpressen ibland eller kanske rent av av ”misstag”. En artikel kan leda till allt möjligt, Herrens vägar är outgrundliga, säger Meriheinä.

Meriheinä har en bred erfarenhet av församlingstjänst. En tid arbetade hon som vikarierande ungdomsarbetsledare. Med sina barn har hon deltagit i vuxenbarngruppen.

Hur är atmosfären i församlingen, finns det konflikter eller annat groll?

– Just nu finns inga konflikter i för-

samlingen, varken teologiska eller andra. När vi hade kyrkoherdeval blev det visserligen en kamp mellan konservativt och liberalt, eftersom Karl af Hällström har en klart liberal profil. Men det känns som ett rätt val och han har blivit väldigt väl mottagen i församlingen.

Meriheinä säger att för henne kommer alltid människan först. Hennes princip är att man ska ge alla människor en chans.

När det gäller församlingens verksamheter så är det svårast att få med vuxna i arbetsför ålder.

– Men så är det ju på alla andra håll också. Vi har ett bra ungdomsarbete och barnarbete. På församlingens pysselkvällar för familjer brukar också tonåringar trivas bra.

Stå upp för budskapet

Vilket är då Meriheinäs recept för att råda bot på kyrkans alla utmaningar?

– Mitt recept är att vi ska våga stå upp för budskapet. Vi ska kunna skilja mellan åsikt och person. Vi har ett värde som människor fast vi har olika åsikter.

Meriheinä tycker att kyrkan ska värna om sina traditioner och principer. Det måste finnas en skillnad mellan den sekulariserade världen och den kyrkliga.

– Också här behövs respekten. Viktigast av allt är ändå det dubbla kärleksbudet. Genom att älska sin nästa så som sig själv visar man också sin kärlek till Gud.

– I mitt liv är det viktigare att leva ut det kristna budskapet än att tala om det. Det är i handling det ska visas. Solidaritet är ett viktigt ord för mig, att vi står upp för varandra.

En pilgrimsresa till Gotland med Sibbo församling upplevde Meriheinä som otroligt givande.

– Jag var husmor på resan och lagade mat i ett gammalt storkök. Och jag fick lära känna dem som arbetade i den lokala församlingen. Det var under den här resan det gick upp för mig vilken enorm lycka det gav mig att få laga mat och passa upp pilgrimsresenärerna.

KYRKPRESSEN KONTAKTA REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör
May Wikström
tfn (09) 612 615 33/
040 153 0313
may.wikstrom@kyrkpressen.fi

E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi
Redaktion i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A
68600 Jakobstad
tfn 040 831 3599

Redaktion i Helsingfors
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
tfn (09) 612 615 49/
040 831 6545
fax (09) 278 4138

Redaktörer:
e-post:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Tomas von Martens
tfn 040 831 6836

Christa Mickelsson
tfn 040 831 6788

Johan Sandberg
(Österbotten)
tfn 040 831 3599

Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Webbredaktör:
webbred@kyrkpressen.fi

Layout:
Malin Aho

Utgivare:
Fontana Media Ab

Bank:
Sampo
IBAN: FI34 8000
13011585 40
BIC: DABAFIHH

Paradbild:
Kaj Aalto

Tryck:
Botnia Print,
Karleby

KYRKPRESSEN ANNONSINFORMATION

Annonsredaktör:
Erika Rönngård
tfn 040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonspriser:
Färg 2,05 €/spmm
Svart-vit 1,65 €/spmm
Moms 24% tillkommer

Radannonser:
4,50 €/rad inkl. moms.

Familjeannonser:
1 €/spmm inkl. moms.

Lämnas in din annons utan extra kostnader via annonsverktyget på www.kyrkpressen.fi! För familje- och radannonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift.

Kyrkpressen utkommer normalt på torsdagar och inlämning av annonser sker senast torsdag veckan före.

För mera detaljer se mediekortet www.kyrkpressen.fi

Annonsförsäljning:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi
Leif Westerling,
tfn 050 329 4444,
fax (09) 278 4138

Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
tfn 0500 924 528,
fax (06) 347 1018

Prenumerationer och adressändringar:
tfn 040 831 6614,
prenumeration@kyrkpressen.fi.
Adressändring sker automatiskt via din församling då du gör flyttanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressen kontaktar du oss.

Prenumerationspriser:
Finland & Norden 69 €
Utlandet 84 €

THÉRÈSE MERIHEINÄ pendlar dagligen från Lovisa till Borgå där hon är lärare vid Östra Nylands yrkesinstitut Inveon.

THÉRÈSE MERIHEINÄ

LÄRARE VID ÖSTRA NYLANDS YRKESINSTITUT.

ENGAGERAD I BÅDE KYRKAN OCH KOMMUNEN.

AKTIV I SCOUTERNA OCH FOLKHÄLSAN.

TYCKER OM MÄNNISKOR.

Ny samfällighet i östra Nyland

SAMFÄLLIGHET. Lapträsk kyrkliga samfällighet går med i Lovisanejdens kyrkliga samfällighet.

Gemensamma kyrkofullmäktige i Lapträsk samt Lovisanejdens kyrkliga samfällighet har beslutat att samfälligheterna förenas från den första januari 2015.

Den nya samfälligheten ansvarar för ekonomin,

fastigheterna och begravningsväsendet men församlingarna förblir självständiga då det gäller verksamheten. Till Lovisanejdens kyrkliga samfällighet hör Lovisa finska och svenska församling samt Pernå, Strömfors och Liljendal församlingar. Efter att också Lapträsk finska och svenska församling går med, består Lovisanejdens

kyrkliga samfällighet av sju små församlingar.

År 2014 är det församlingsval. Då väljer varje församling ett församlingsråd som koncentrerar sig på den egna församlingens verksamhet. För att besluta om förvaltning och ekonomi väljs ett gemensamt kyrkofullmäktige för den nybildade Lovisanejdens kyrkliga samfällighet.

Det händer när du vilar Tomas Sjödin

Det finns en hemlighet i vilan. Men hur får vi ihop vårt behov av vila med allt ansvar och med känslan av att inte riktigt räcka till? Tomas Sjödin senaste bok är en hyllning till sofflocket, till livets tempoväxlingar och till den vila som kan fyllas av vänner, måltider och fest.

Fontana Media

www.fontanamedia.fi
tfn (09) 612 615 30 •
info@fontanamedia.fi

27⁹⁰

Björn Wallén tillbaka till rötterna

UTNÄMNING. Kommunitet, kulturcentrum och kompetensutveckling. De är de tre k:norna som ska bygga upp profilen för stiftgården Lärkkulla i Karis igen.

TEXT: CHRISTA MICKELSSON
FOTO: ROLF AF HÄLLSTRÖM

Den 19 december valde styrelsen för Lärkkulla-stiftelsen enhälligt politices magister **Björn Wallén** till sin nya direktor.

– Jag har en hel del visioner gällande stiftgården och hur vi kan utveckla den tillsammans, säger Wallén.

Han berättar gärna om sina planer för Kyrkpressen.

– Jag har en vision om att vi tillsammans skapar en kommunitet, en Lärkkulla-community, en öppen inkluderande stiftsgård med människor som gemensamt känner och ber för stiftgården. Lärkkulla ska lyftas in på 2010-talet, bland annat genom att finnas på sociala medier. Det handlar också om att inte indela folk i olika kundgrupper, utan att se Lärkkulla som en helhet.

Han vill hålla kvar retreateter på Snoan, men också skapa stiftsgårdsretreater på Lärkkulla som kan samla fler deltagare.

– Snoans retreateter kunde också erbjudas åt arbetslag inom både församlingar och organisationer. Ett konkret exempel är den retreat för verksamhetsledare inom tredje sektorn som förverkligades på Snoan 2007 i samarbete med Svenska studiecentralen.

Förverkliga tillsammans

Kulturcentrum och kompetensutveckling är två nyckelord som Björn Wallén också vill lyfta fram.

– På Lärkkulla finns ett stort kunnande när det gäller musik och det finns stor kraft i musiken. Lärkkulla kunde profilera sig som en

BJÖRN WALLÉN byggde upp kurs- och konferensverksamheten vid Lärkkulla på 90-talet. Nu är han tillbaka som direktor och tillträder den 31 mars 2014.

körakademi och vara en mötesplats för många andra intressanta kulturbegivenheter. Mångkultur är också något som redan startat genom de invandrare som hittat till Lärkkulla. Här finns stor potential.

När det gäller kompetensutvecklingen ser Wallén en stor möjlighet för Lärkkulla att utbilda frivilligarbetare.

– I mitt jobb som rektor för Svenska studiecentralen har jag skaffat mig ett ganska stort kunnande och ett stort nätverk i frivilligsektorn. Kyrkan kommer i framtiden inte att ha råd att vara en kyrka där de anställda gör allt. De som jobbar fri-

villigt i kyrkan behöver både utbildning, inspiration och erkänsla. Där har Lärkkulla en viktig roll.

Björn Wallén är tydlig i sin vision men säger att han går ödmjukt in i uppdraget.

– Det här är inget en direktor gör ensam. Jag har en vision men hela stiftet behövs för att vi gemensamt ska kunna förverkliga den. Jag kan inte heller falla tillbaka på gamla meriter. Det gäller att hitta nya sätt, moderna koncept som passar in i dagens samhälle.

När Wallén talar om gamla meriter syftar han på att han kom till Lärkkulla som 24-årig pol.mag. från uni-

versitetet för att undervisa i samhällsämnen. Senare, på 90-talet, byggde han upp kurs- och konferensverksamheten.

– Lärkkulla har ofta varit en arena för nytänkande men jag tror också att Lärkkulla kan vara en del av en levande historia.

Han säger att alla hans visioner inte kommer att förverkligas på en gång.

– Det kommer att ta några år innan allt är på plats. Men jag känner en stor glädje och också en stor frid inför framtiden. Det har riktats kritik mot Lärkkulla, men jag hoppas att vi kan glömma den nu. Det finns väldigt mycket

gott på Lärkkulla. Ekonomin är i balans och folkakademien lockar elever, men det har varit svårt för en person att hålla ihop den sammanlagda profilen för Lärkkulla som både Folkakademi och stiftsgård. Nu finns både en rektor för folkhögskolan och en direktor för kurs- och stiftsgården. Nu är min uppgift att bygga upp Lärkkullas profil.

Den styrelsen sökte

Valet av Björn Wallén gjordes av styrelsen för Lärkkulla-stiftelsen. Ordföranden **Stig Kankkonen** säger att det inte var något svårt beslut att fatta.

– Sju seriösa kandidater sökte tjänsten varav vi intervjuade tre under onsdagen. Alla var goda kandidater, men vi kunde konstatera att Wallén har både erfarenhet, sakkunskap och ett fantastiskt kontaktnät, säger Stig Kankkonen.

– Björn Wallén har också en personlig kristen övertygelse, vilket var en viktig egenskap. Han upplevdes av alla i styrelsen som den person vi sökte.

Björn Wallén är för närvarande rektor för Svenska studiecentralen, en organisation för folkbildande verksamhet i hela Svenskfinland.

Blumenthal tror på handledning

SALTVIK.Handledning av personalen har förbättrat arbetsmiljön i andra församlingar, så varför inte ge Saltvik en chans, säger avstängda kyrkoherden Peter Blumenthal.

TEXT: TOMAS VON MARTENS

Peter Blumenthal började sitt arbete som kyrkoherde i Saltvik på Åland den 1 juli 2012.

– Redan när jag var tjänsteförrättande kyrkoherde i juni började mobbningen, säger Blumenthal som är sjukledig fram till den 7 ja-

nuari. Därefter är han delvis tjänstledig och avstängd fram till den 16 januari.

Då möts domkapitlet i Borgå stift för att på nytt ta ställning till konflikten i Saltviks församling.

– Om man inte ansåg mig lämplig för tjänsten som kyrkoherde i församlingen, varför lät församlingens förtroendvalda det gå så långt att jag blev vald till jobbet? Jag sökte ju tjänsten i god tro.

Både arbetsskyddsmyndigheten på Åland och arbetsplatshälsovården har kopplats in i den pågående processen i församlingen.

– De har beredskap att

börja arbeta med både de anställda och de förtroendvalda i församlingen.

Blumenthal säger att konflikten inte har så stora proportioner som man kanske kunde tro av det som skrivits i tidningarna.

– Av sju anställda i personalen är det spånt endast mellan mig och två andra av de anställda. Samarbetsproblemen gäller endast två av församlingens förtroendvalda.

– Församlingsrådets viceordförande **Tor Lönnblads** påstående i KP 50-51 att jag har dåliga ledaregenskaper får han stå själv för. Jag har

bra stöd bland församlingborna och gudstjänsterna har varit välbesökta.

Präster behöver stöd

Blumenthal tror att det finns goda chanser för att arbetsmiljön ska kunna bli fungerande, om bara viljan finns.

– Prästerskapet på Åland har en ålderstruktur som innebär att många går i pension om några år. Därför skulle det vara viktigt att de präster man får till församlingarna får det stöd de behöver för att kunna arbeta.

Han ser inte problemen i Saltvik som unika eller olösliga.

– Med hjälp av handledning och konsultationer kunde vi arbeta fram gemensamma spelregler och klarare strukturer.

Han vill poängtera att domkapitlet i Borgå viger präster till ett ämbete i stiftet, inte till en specifik församling.

– En präst kan inte öppna eget och bli privatpraktiserande som jurister eller läkare.

Han är glad över att det är just domkapitlet som sköter utredningen.

– Domkapitlet är kallat att vara en opartisk och neutral part. Skulle det vara frågan om någon annan myndighet så finns det fara för godtycke. De har jag sett under den tid jag arbetade i Svenska kyrkan.

Han tycker att man nu kunde använda de verktyg som finns för att arbeta med konflikten i församlingen.

– Det har ju fungerat bra i andra församlingar som exempelvis Ingå och Vanda svenska, så varför inte ge också Saltvik en chans. Det vore orättvist att inte ge oss samma möjligheter.

Han säger att det är speciellt viktigt att reda ut konflikter i kyrkliga sammanhang.

– Kyrka och församling borde ju vara ett föredöme just när det gäller trivsel på arbetsplatsen och att på rätt sätt ta itu med den här sortens problem.

Övervakar endast kristna radioandakter

RADIOANDAKTER. En ändring i reglementet gör att övervakningsorganet för andakter i fortsättningen endast övervakar kristna radioandakter.

TEXT: TOMAS VON MARTENS

I offentligheten har det pågått en diskussion om varför det finns endast kristna andakter i radion. I ett allt mer pluralistiskt samhälle borde också andra religioner och livsåskådningar komma till tals, menar många. Frågan har ställts bland annat till övervakningsorganet för andakter ÖO.

I organet sitter fyra representanter från evangelisk-lutherska kyrkan (varav en svenskspråkig), en från ortodoxa kyrkan, en från katolska kyrkan, en från Finlands frikyrkor och två från Yle.

ÖO har nu gjort ändringar och uppdaterat sina reglementen så att ÖO i fortsättningen har ansvar endast för kristna andakter i radion.

– Uppdateringen var nödvändig. Då reglementet

skrevs och senast sågs över upplevdes det närmast som självklart att andaktsprogram betyder kristna andaktsprogram. I dag är situationen en annan, säger **Lucas Snellman**, ansvarig redaktör för de svenska andaktsprogrammen.

– Nu gäller mandatet enbart kristna andaktsprogram. Det här innebär att den dag som exempelvis muslimer vill ha andakter i radion så är det inte ÖO som ska fatta beslut om deras medverkan eller övervaka dem. För andra religioners andakter får Yle lov att skapa andra lösningar eller övervakningsorgan, säger Snellman.

Förutom det här skrevs det också in i reglementet att då nya kristna kyrkor anländer om rätt att medverka i Yles andaktsprogram hörs övervakningsorganet Ekumeniska rådet i Finland som sakkunnig och utlåtandeinstans.

– Andaktsprogrammen bygger på ett ekumeniskt samarbete. Därför är det naturligt att höra Ekumeniska rådet i sådana frågor, säger Snellman.

DE TRE som sökt tjänsten som kyrkoherde i Karleby svenska församling är Jan Nygård, Per Stenberg och Tuisku Winter. ARKIVFOTO: JOHAN SANDBERG OCH PHILIPPE GUEISSAZ

Sökande kan få ge skriftligt utlåtande

KYRKOHERDAR. Den som söker en tjänst som kyrkoherde kan ombes ge ett skriftligt löfte om att denne samarbetar med alla präster, oavsett kön.

TEXT: JOHAN SANDBERG

Kaplanen **Jan Nygård**, verksamhetsledaren för Kyrkans Ungdom **Per Stenberg** och distriktsledaren för Folkmissionen i Mellersta Österbotten **Tuisku Winter** som sökt kyrkoherdetjänsten i Karleby svenska församling kommer också att få frågan. Åtminstone muntligt.

– Frågan kan ställas både muntligt och skriftligt, från fall till fall, säger biskop **Björn Vikström**.

Hur ofta den ställts skriftligt i Borgå stift kan biskopen inte svara på. Han hänvisar till prästassessor **Anders Laxell** som bereder de ärenden som gäller prästtjänsterna för domkapitlet.

– Vi har haft så få kyrkoherdetjänster där frågan varit aktuell den senaste tiden, så jag kan inte ge några siffror, säger Laxell.

Skriftligt endast vid behov

Något färdigt formulär finns inte. Men ett sådant kan bli aktuellt senare. Nu begär Laxell vid behov ett fritt formulerat utlåtande över hur den som sökt tjänsten kommer att göra.

– Jag brukar börja med ett samtal och begär det skriftliga utlåtandet endast vid behov. Så kommer jag att

göra också i Karleby.

– Det kan vara bra för alla parter att dokumentera vad man sagt och inte sagt.

Jan Nygård är förvånad över att frågan ställs. Han ser en fara i att man genom löftet som avkrävs avsägar sig ansvaret man fått som kyrkoherde i församlingen.

– Varför avkrävs sökande på ett löfte som innebär att man ger fullmakt åt utomstående aktörer att eventuellt lyfta fram förkunnare i församlingen som kyrkoherden inte kan ställa sig bakom, undrar han.

– Kommer utomstående aktörer till en församling bör det ju ske i samarbete och ömsesidig respekt för varandra.

Någon sådan fara ser inte **Anders Laxell**.

– Det handlar uttryckligen om att kyrkoherden ska bemöta alla präster lika, oavsett kön.

Enligt biskopsmötet ska den som vill bli kyrkoherde kunna samarbeta med alla präster, oavsett kön och teologiska åsikter. Den öppna frågan är nu om domkapitlet anser samtliga sökande vara behöriga för kyrkoherdetjänsten då

Nygård inte tidigare samarbetat fullt ut med kvinnliga präster.

Biskop **Björn Vikström** vill i detta skede inte ta ställning till den frågan.

– Alla har rätt att söka, säger Vikström. Alla sökandes behörighet för tjänsten kommer att utredas. Jag vill inte uttala mig om enskilda personers behörighet på förhand. Domkapitlets linje och de juridiska ramarna är väldokumenterade.

Då Kyrkpressen frågar vad de som sökt tjänsten i Karleby kommer att svara på domkapitlets fråga vill två av dem inte föregå beredningen.

– Jag vill att det ska gå i rätt ordning, säger **Tuisku Winter**. Mitt svar kommer säkert upp i något annat sammanhang.

Per Stenberg svarar:

– Jag samarbetar nog fullt ut med kvinnor. Men jag tycker också att det borde finnas rum i vår kyrka för dem som tycker annorlunda i den här saken. Dem samarbetar jag också med. **Kan du tänka dig att ge ett skriftligt svar på frågan?**

– Om domkapitlet vill ha ett svar så är det en möjlighet att skriva på ett papper.

Jan Nygård oroar sig för hur svaret på frågan kan tolkas i ett telefonsamtal.

– Det kan hända att jag inte får någon chans att själv föra fram min tolkning till domkapitlet.

Nygård anser det viktigt att församlingen får välja sin egen präst.

– Jag har verkat i försam-

lingen i 18 år. Jag känner församlingen och församlingen känner mig. Därför kan församlingen också avgöra om jag är lämplig som kyrkoherde eller inte.

Nygård säger sig inte vara ute efter att utmana systemet.

– Nej, jag vill signalera till församlingen att jag är beredd att bära mitt ansvar, vilket många också förväntat sig att jag ska göra.

Per Stenberg söker sig nu bort från Kyrkan Ungdom med blandade känslor.

– Jag trivs väldigt bra i mitt arbete och med mina medarbetare i KU. Men teamet i församlingen är också väldigt bra. Jag tror att jag har en personlighet som går hem i båda lägren och som kan föra församlingen vidare.

Både Stenberg och Winter har jobbat i församlingen tidigare.

– Jag har gjort min församlingspraktik i Karleby svenska så jag känner församlingen från den tiden. Jag trivdes väldigt bra. Jag har också jobbat i Karleby finska och i Kelviä församlingar. Jag är hemma i Karleby och bostad sedan 2009, säger Winter.

Ingen sökte till Närpes

Domkapitlet tar ställning till de sökandes behörighet den 16 januari. Nuvarande kyrkoherden **Peter Kankkonen** går i pension i sommar.

I motsats till Karleby fick kyrkoherdetjänsten i den nya sammanslagna Närpes församlingen ingen sökande.

ARKIVILLUSTRATION/MALIN AHO

Mycket religion i nyheterna 2013

RELIGION. Ovanligt många och stora religiösa nyheter utmärker år 2013.

TEXT: TOMAS VON MARTENS

The Huffington Post har publicerat en tio i topp-lista över religiösa nyheter som fått stor synlighet under det gångna året 2013.

Påven **Benedictus** avgick av hälsoskäl, vilket ledde till diskussioner om katolska kyrkans framtid.

Två söner till välkända pastorer i USA begick självmord, vilket väckte debatt om mental hälsa, kyrka och tro.

Judiska kvinnor krävde att få be på lika villkor som män vid Klagomuren i Jerusalem. Kvinnors ojämlikhet inom olika religiösa samfund blev omskrivet på många sätt. En ung pakistansk flicka, **Malala Yousafzai**, trotsade talibannernas förbud mot skolgång för flickor.

Förföljelsen av kristna i Egypten och Syrien blev omskrivet. Den brittiska ministern **Sayeeda Warsi**, själv muslim, oroade sig för en massflykt av bibliska människor från flera länder i Mellanöstern. "Det finns verklig fara att kristendomen helt utrotas i dessa länder", varnade Warsi.

Här rinner du fram

TYSTNAD. Prästen Kent Danielsson har i tjugo års tid försökt återinföra meditationen i den finländska kristna kulturen. Meditation främjar hälsan och öppnar dörrar till en större förståelse av evangelierna, menar han.

TEXT OCH FOTO: HEIDI HENDERSSON

– Sätt er så ihopsjunket ni bara kan och ta sedan tag i en hårtofs och dra er upp.

Kent Danielsson instruerar den lilla gruppen vid altaret hur de ska sitta rätt på meditationsdynorna.

– Gunga fram och tillbaka tills ni hittar rätt sittposition.

De flesta sitter på små, mjuka, runda dynor och andra på bönepallar. Benen har vi placerade snett under oss.

– Kroppen ska likna ett Eiffeltorn, säger han och gör en gest från knäna, stommen, till huvudet, toppen.

Han slår sakta i en klocka och den dova klangen forplantar sig i den dunkelt upplysta kyrkan. En djup tystnad sänker sig över de samlade. Utanför fönstren ligger mörkret tätt och ljusen på altaret sprider ett behagligt sken över de mediterande ansiktena.

Det är första gången jag mediterar och jag har fullt sjå med att hålla tankarna borta. Jag alternerar mellan att räkna mina andetag och att säga Jesusbönen i takt med andningen, två knep för att få fokus bort från tankarna. Men med några sekunders intervaller nästlar de sig ändå in och jag känner frustrationen stiga.

Efter tjugo minuter är det dags för meditationens andra fas: den meditativa gången. Vi reser oss upp och går sakta runt i kyrkan. Sedan är det igen ett tjugo minuters pass sittande innan ett sista klingande ljud avbryter sessionen.

Erövrar kyrkan på nytt

Jag reser mig upp på somnade ben och berättar för Kent Danielsson om mina svårigheter. Han säger att det är viktigt att inte börja kriga med sina tankar, utan se dem som moln som flyter förbi. Övning ger färdighet.

– Med tiden blir avståndet till tankarna längre, säger han med ett leende.

Själv har han sysslat med meditation i 25 års tid och är en utbildad meditationslärare. Han har hållit i meditationsretreater och anordnat meditationskvällar i flera församlingar. Den senaste är Mariehamns församling, där han håller meditation en gång i veckan.

– Intresset går i vågor, senast var vi fem stycken och nu cirka tio.

Han säger att meditationen lockar människor som kanske annars inte deltar i kyrkliga förrättningar och evenemang.

– Det här är ju inte gudstjänstfolk. Meditation är en rörelse där folk igen erövrar kyrkan och säger ”kyrkan är vår”, säger han och pekar mot kuddarna som står uppradade längst fram i kyrkan, vid altaret.

Inspirerad av zen-traditionen

Man kan tro att meditation är ett nytt inslag i den kristna kulturen, inspirerad av österländska traditioner och zen-meditationen. Men meditation, eller kontemplativ tystnad som det heter i kristna termer, har funnits i vår religion sedan urminnes tider.

– Redan hos kyrkofäderna finns det utsagor om hur man sitter tyst och ber Jesusbönen i takt med andningen. Det är en del av den kristna traditionen sedan 200-talet.

PRÄSTEN KENT Danielsson är utbildad meditationslärare och håller meditationskvällar och retreater.

– Människan mår fysiskt, psykiskt och själsligt bra av meditation. Tystnad är helande, säger han.

”Men när du tystnar börjar du sjunka ner i ditt slott. Det går inte med viljans eller tankens kraft, det är en gåva.”

Kent Danielsson

Men meditationen är en tradition som mystifierats och tappats bort i takt med moderniseringen av kyrktraditionerna. Den gjorde sin comeback på 60-70-talet i form av zen-meditationen.

– När människan sedan upptäckte vad det handlade om och läste de gamla kyrkofäderna upptäckte hon att ”hej, här finns det ju, samma sak”. Man tog lite av en omväg tillbaka.

Den meditationsform som Kent Danielsson utövar och lär ut är inspirerad av zen-traditionen. Men han poängterar att det finns många sätt att meditera och ingen form är mer ”rätt” än en annan.

– Det finns också klostrens inre bön och kontemplativa sång.

Meditation innebär tystnad och eftertanke i en allt mer tätt och hektisk värld.

– Men det krävs övning för att komma i kontakt med den djupa tystnaden.

Från akvariet till havet

För Kent Danielsson har meditationen

varit ett sätt att komma i kontakt med rötterna till sin tro, att förstå och återerövrast kristendomen.

– När jag läser evangelierna nu, känner jag igen det. Jag vet vad de pratar om. Det har blivit ett stort äventyr att återupptäcka kristendomen utifrån tystnaden.

Han jämför det med att först se fiskar i ett akvarium och sedan stiga ner i havet och förstå fiskarnas ursprung och se deras verkliga livsförhållanden.

– Sen kommer man tillbaka och kan säga ”jag vet vad det här handlar om, jag har varit i havet”.

Han säger att akvariekyrkan ibland kan bli instängd och vattnet kan bli dåligt. Man börjar strida om fiskarnas namn och betydelse och fäster sig vid detaljerna. Meditationen blir då det som rör om i akvariet, som för med sig nytt, friskt vatten, ny förståelse.

– Det är en kunskap man bara kan få i den djupa tystnaden.

I Sverige har meditation i kyrkorna blivit allt vanligare, men i Finland är det ännu relativt nytt.

– I Sverige finns det i snart 300 kyrkor och också i Norge är det vanligt.

Danielsson tror att orsaken till att meditationen först på senare tid återupptogs i kyrkan är att man varit för upptagen med att tänka i stället för att känna.

– Man är väldigt upptagen av en intellektuell begreppsvärld. Med tanken försöker man förstå och med intellektet försöker man förklara och få det att fungera. Men i kyrkan har den kontemplativa bönen funnits från början, det är ryggraden i kyrkans lära.

Orsaken till att meditation blivit populärare med åren, både inom och utanför kyrkan, är behovet av tystnad och eftertanke. Danielsson beskriver stora tystnaden som att träda in i sitt inre slott.

– I det vanliga livet kämpar du på barrikaderna. Du tänker, du jobbar, du presterar. Men när du tystnar börjar du sjunka ner i ditt slott. Det går inte med viljans eller tankens kraft, det är en gåva. Du har erfarit dig själv på djupet, du har erfarit den plats där du rinner fram. Tystnad är helande.

ESBOKANTORERNA PIA Bengts, Nina Kronlund och Eeva-Liisa Malmgren är glada över att få stå värdar för kantorer från hela stiftet. FOTO: JEREMY BENGTS

Musikglädje och juridiska råd

KYRKOMUSIK. När kantorer samlas till kyrkomusikdagar blir det mycket sång och musik – och en del oroliga diskussioner.

TEXT: SOFIA TORVALDS

Den 7–9 januari 2014 ordnas Borgå stifts kyrkomusikdagar för första gången i Esbo.

– Åttio till nittio procent av de kantorer som har en tjänst i Borgå stift kommer. Det är stor uppslutning och det är jätteroligt. Vi har en fin sammanhållning, säger Pia Bengts från värd församlingen Esbo svenska församling.

– Borgå stift är det enda stiftet som är spritt på det här sättet. Om vi inte hade de här dagarna frågar man sig när vi skulle träffas. Vi vill ha tid att dricka kaffe tillsammans och hälsa på vänner och fråga hur det är. Samtidigt står mycket annat på programmet: årsmöten och info om olika saker,

till exempel barnkörsstämman och kyrkomusikfesten. Men det bästa är att träffas och diskutera tillsammans. För dem som jobbar som ensamma kantorer i små församlingar är det extra viktigt att träffas, att ha ett kollegialt stöd, säger Nina Kronlund, också hon kantor i Esbo.

Juridiska frågor

På programmet står dessutom viktiga, juridiska frågor.

Kantorernas tjänsteställning har ändrats. Tidigare var det domkapitlet som lediganslog kantorstjänsterna, hade koll på behörigheter och gav dem som anställdes fullmakt. Nu är det församlingarna som anställer och ställer kraven.

– Man kan redan skönja en tendens till att församlingar lättare vill sänka behörighetskraven när en kantorstjänst ska lediganslösas, och med lägre behörighetskrav följer ju också lägre lönesättning, säger Bengts.

Förändringarna har lett till att det finns en hel del kantorer som oroar sig för

hur det ska bli i framtiden.

– Vi ser att tjänster dras in och förändras. Det finns en stor oro för att församlingarna inrättar till exempel tjänster för något slags "musikledare" i stället för kantorstjänster, alltså anställningar utan några som helst behörighetskrav och där lönesättningen är helt godtycklig, säger Bengts.

Också förändringarna i församlingsstrukturen kan påverka kantorernas anställningssäkerhet. För att diskutera de här frågorna har juristen Timo von Boehm från Kyrkostyrelsen inbjudits för att informera kantorer om deras juridiska rättigheter.

– När vi planerade dagarna förstod vi att vi måste reservera tid för att diskutera juridiken och ställa frågor, säger Kronlund.

Musikprogram

Men där kantorer träffas finns det naturligtvis också gott om tid för sång och musik.

– Den första kvällen uppför Esbo kantorskör Hän-

dels Messias under ledning av kantorn i Borgå svenska domkyrkoförsamling, kapellmästare Eric-Olof Söderström. Helsingfors barockorkester spelar, solisterna kommer ur egna led och publiken har möjlighet att sjunga med i några körsatser, berättar Bengts.

Men kantorer siktas också framåt, mot kyrkomusikfesten i Raseborg år 2015. Klockan 11.30 onsdagen den 8 januari blir det mäsas i domkyrkan tillsammans med de kompositörer, Ulf Långbacka och Timo Kiiskinen, som skrivit beställningsverk för kyrkomusikfesten.

– Kantorer har aldrig sett noterna förr, men då får de se vad det handlar om och få en känsla för vad de ska jobba med fram till kyrkomusikfesten, säger Kronlund.

Dessutom bjuder kyrkomusikdagarna på en inblick i hur man undervisar barn och ungdomar i orgelspel.

– Det är sådant som många bett att få vinkar om.

VÅGA FRÅGA

Öppna dig för liknelsen

BO-GÖRAN ÅSTRAND är kyrkoherde och svarar på läsarfrågor om tro och kyrka.

Bibelstället "Ty den som har, han skall få, men den som inte har, från honom skall tas också det han har" har alltid förbryllat mig. Varför säger Jesus så? Hur ska man tolka det bibelstället så det inte känns orättvist?

BIBELSTÄLLET ÄR hämtat från Matt 13:12 och ingår i ett sammanhang där Jesus får en fråga av sina lärjungar. De undrar varför han ofta undervisar genom att berätta liknelser. Man kunde ju tänka att Jesus då skulle ha svarat att han gör det för att lyssnarna ska ha lättare att förstå. Men det gjorde han inte.

I SJÄLVA verkat, visar det sig, gjorde Jesus så att han presenterade djupa sanningar i liknelser och bilder på ett sådant sätt att det skulle tvinga lyssnaren att tänka efter extra nog. Evangelisten Matteus låter frågeställarens bibelställe stå alldeles i början av det som kallas liknelsetalet och innehåller sju liknelser. Då blir det tydligt att liknelssamlingen inte är ett antal trevliga berättelser som lättfattligt kan begripas av alla som hör dem.

EVANGELISTEN MATTEUS antyder dessutom att Jesus börjar tala mera i liknelser efter att många av lyssnarna inte ville ta budskapet till sig. Och det är det här som gör att påståendet att den som redan har ska få, medan den som inte har ska fräntas det han har, lite knepigt.

Det som Jesus troligen avser är att den som har öppnat sig för berättelserna och tagit emot dem för att tillämpa dem i sitt eget liv, den personen ska också kunna ta emot ännu mera av liknelsernas innehåll. Men den som inte vill höra eller förstå, blir utan.

DET SKULLE i så fall betyda att liknelsernas budskap inte går hem hos alla och att lyssnarens ansvar också är stort. Det här ligger i linje med det som Jesus har berättat strax innan, nämligen hur budskapet sås ut liksom sädeskorn som sedan faller i dålig eller god jord. I den liknelsen får vi höra hur en del lyssnare kan använda budskapet så att det blir till nytta, medan andra helt enkelt struntar i det.

BIBELORDET MATT 13:12 har alltså inget att göra med pengar och egendomar som förökas eller tas bort. Det handlar om budskapet, evangeliet och lyssnarens inställning till det man hör.

Jag tror att en bra attityd till Jesu budskap är att försöka vara öppen och beredd att i praktiken pröva på det han säger. Då är det möjligt att något av det han säger också kan bli en del av vårt liv.

Fråga KP:s expertpanel

I KP:s frågespalt besvaras frågor om tro och andlighet av präster i den lutherska kyrkan. Frågor om relationer, hälsa, familj och fostran besvaras av sjukskötare och kyrkans familjerådgivare. Redaktionen behöver ditt namn och dina kontaktuppgifter, men du får gärna ställa din fråga anonymt i tidningen. Redaktionen väljer och redigerar frågorna. Adressen är redaktionen@kyrkpressen.fi eller Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet "FRÅGA". Panelen besvarar frågor endast i tidningen.

PÅ TVÄREN MALIN AHO

Sitta eller stå?

Så har jorden snurrat ännu ett varv runt solen, men innan det här året sätter i gång

på allvar tänkte jag blicka tillbaka på det som gick. Det som först kommer upp i tankarna är

bland annat demonstrationerna i Ukraina, inbördeskriget i Syrien, Edward Snowdens avlyssningsavslöjanden och Greenpeace-gruppen med Sini Saarela i täten som försökte stoppa oljeboringen på Arktiska vatten.

Vad kan man dra för slutsatser av dessa händelser?

Vi verkar inte ännu vara helt överens om vad som är rätt eller fel. Vi har också olika uppfattningar om frihet och om vad vi får och inte får göra mot varandra och mot vår planet.

Nuförtiden möter vi annorlunda kulturer och människor överallt. Både i gatubilden

och över nätet. Världen blir hela tiden mindre. Men ändå verkar vi gå mot ett mer instängt och misstänksamt samhälle.

Därför känns det extra bra att läsa om personer som Soheila Fors på sidan 10 i detta nummer. Hennes verksamhet hjälper invand-

rarkvinnor att bryta sig loss från våldsamma familjeförhållanden.

Hon och alla andra som vågar stå upp och säga ifrån då de upplever något som orättvist i samhället är som ljusglimtar i mörkret. Ljusglimtar om öppenhet bland all misstänksamhet.

Om jag fick önska något för år 2014 skulle det vara styrka till alla dem som vågar stå upp medan de flesta sitter ned, mod till alla dem som funderar på att stiga upp och 365 dagar fyllda av glädje oberoende av om vi sitter, kryper, hoppar eller springer.

ONDSKA. Emerich Roth reser land och rike runt och föreläser om hatets ursprung och vad det kan göra med en människa, med ett samhälle. Han har stirrat hatet i vitögat som fånge i Auschwitz. Han vill lära människor att känna igen hat så att de kan bemöta det med kärlek och förståelse.

Alla kan hjälpa någon

TEXT OCH FOTO: HEIDI HENDERSSON

– Jag är en av dem som överlevt förintelsen. Det jag sett och varit med om borde ingen människa behöva uppleva. Jag har upplevt hatets och våldets yttersta konsekvenser. Vi som ännu kan berätta om vad vi varit med om är inte så många och vi orkar inte länge till. Det är hög tid att tänka framåt, då inga överlevande finns i livet längre. Jag ber er därför lyssna uppmärksamt på det jag vill berätta åt er. Det här är en historia om vad våld och hat kan leda till.

Så inleds filmen *Förintelsens vittne*, en historia berättad av **Emerich Roth**.

Emerich Roth var tillsammans med medlemmar av sin familj fånge i Auschwitz och deltog också i det som historieböckerna kallar ”dödsmarschen”, då fångarna tvingades retirera med tyskarna och vandra i dagar och nätter utan mat och vatten. Som genom ett under överlevde han åren som slav under naziregimen och kunde stappla ut på gatan år 1945 för att hälsa på sina befriare. Då var han blott

21 år gammal och 34 kilo tung.

Alla hans familjemedlemmar hade dött, förutom en yngre syster som efter kriget fått härbärge i Sverige. Han följde sin syster till det nya landet, utbildade sig till socionom och terapeut och har sedan dess arbetat bland annat inom kriminalvården och med missbrukande ungdomar.

– Jag kände att jag kunde göra nytta och använda mina hemska erfarenheter till något positivt genom att hjälpa andra. För det är så, hjälper man andra, hjälper man också sig själv.

Var tyst i 45 år

I 45 år teg han om sina upplevelser under andra världskriget. Men så en dag när han gick på gatan såg han en grupp ungdomar som skrek ”sieg heil, sieg heil!” och gjorde Hitlerhälsningen.

– Då förstod jag att det var dags att bryta tystnaden. Jag känner det helt enkelt som en skyldighet att berätta och vädja till människor om att alla måste hjälpa till för att historien inte ska upprepa sig. Det är endast med kunskap om förintelsen som vi kan lära nå-

got av den. En historielös generation är chanslös när det gäller att förhindra att historien upprepar sig, säger Emerich Roth med blicken fäst mot kameranlinsen.

Varför blir människor onda?

Den 53 minuter långa filmen rullar mot sitt slut. Ingenom en av dörrarna till det mörklagda auditoriet stiger en äldre man i kostym. Han träder in framför publiken. Han hälsas med rungande applåder och i takt med att lamporna tänds reser sig publiken, en efter en. Applåderna ekar i drygt en minut innan de sakta mattas av och lämnar Emerich Roth leende vid talarpodiet.

Det här är hans andra besök i Finland och förutom ett framförande på ett bibliotek har han också hunnit besöka skolor i Vasaregionen. Allt som allt har han föreläst i cirka 1 800 skolor i Sverige och Finland. Med ett mål: att sprida kunskap om hat.

– Varför blir människor onda? Svaret står att finna i deras barndom. Under de 30 år som jag arbetat inom socialvården har jag träffat många ungdomar som blivit rasister eller nazis-

EMERICH ROTH vill påminna sina åhörare om att ingen föds elak. Hat skapas.

ter. Ungdomar som växt upp i hem som saknat kärlek och trygghet, säger Roth.

Orsaken till att en kärlekslös barn- dom kan leda till ett hatfyllt liv är simpel: älskar du inte dig själv kan du inte älska andra.

– Får man inte kärlek, älskar man inte sig själv. Så i stället för att älska sin nästa som sig själv, så hatar man sin nästa som man hatar sig själv.

Dessa barn som Emerich Roth talar om är plågade av känslan av att vara oälskade. De är hellre ökända än okända och ställer därför till med bråk och problem. Både hemma, i skolan och på gatorna. Han beskriver hatet i en människa som en sorts tvångstillstånd.

– Vad de hoppas på är att någon ser djupare och ser den lilla människan och befriar dem från sitt tvångstillstånd. Det är inte sällan vi hör ”varför har du inte stoppat mig tidigare?”.

Gängen erbjuder gemenskap

Många av de här ungdomarna drar sig till rasistiska och nazistiska gäng. Ideologin spelar ofta ingen större roll. De har väldigt lite kunskap om vad gäng-

en står för, de värdesätter gemenskapen högst.

– En otrygg människa som känner sig oälskad är ett lätt byte för den som erbjuder gemenskap. Våldet drar alltid till sig de svaga.

Emerich Roth säger att det finns ett stort problem i hur vi dömer och bemöter dessa ungdomar, både dem som härjar på gatorna i våldsamma gäng och dem som ställer till med problem i skolorna.

– Man måste skilja på sak och person. ”Jag tycker väldigt illa om vad du gör, men jag hatar inte dig.”

För att kunna bemöta dessa hatiska individer krävs rätt inställning och kunskaper, något som det inte alltid finns tillräckligt av. Speciellt inte i skolorna. Emerich Roth säger att skolan är den viktigaste institutionen efter familjen.

– Tyvärr kan inte alla ge sina barn den trygghet och den kärlek som behövs. Skolan är den plats som kan kompensera för det. Därför bör skolan ges alla medel den behöver för att kunna bli ett andra hem. I skolan

sitter framtiden fem dagar i veckan.

Alla kan hjälpa någon

En större satsning på skolorna innebär en större utgift i början, men skulle bli en investering för framtiden.

– Skolans värsting kanske inte blir en ny Hitler. Men han kan åsamka människor och samhället mycket skada och kosta mycket.

Han tar Hitler som exempel. **Adolf Hitler** hade en kärlekslös barndom och en våldsam far. Om någon i hans skola uppmärksammat honom och gett honom den kärlek och trygghet han behövt, kanske han aldrig hade vuxit upp och blivit den han blev. Emerich Roth läser ett citat ur Bibeln:

– ”Den som räddar en människa räddar en hel värld.” En kan inte hjälpa alla, men alla kan hjälpa någon.

Han påpekar också att det är viktigt att komma ihåg att ingen föds elak. Ingen föds med hat. Hat skapas.

– Ett nyfött barn är ett tomt skal som kan fyllas med hat eller kärlek. Det vi ger barnen får vi igen när de tar över.

Okunskap göder hat

Dagen efter föreläsningen får jag en pratstund med Emerich Roth, den 89-åriga man som fortfarande orkar resa land och rike runt för att prata om hatets konsekvenser och orsaker. Under föreläsningen fick jag svar på vad som föder hat. Kvar fanns frågan vad det är som göder hatet.

– Om du har en sjukdom och du fått bra medicin så blir du frisk, även om det tar tid. Men om du fått fel medicin för att någon ställt fel diagnos, då blir du inte frisk eller så blir du sämre. Barn som mår dåligt ger signaler redan i dagis, men man saknar kanske kunskap att läsa dessa signaler. Efterhand blir barnen mer och mer aggressiva och kaotiska och betar sig så att man inte tycker om dem.

Det mesta bottnar alltså i okunskap. – ”Värstingen i skolan får skylla sig själv, han är dum i huvudet och vi vill inte hjälpa honom”, tänker man kanske. Men jag försöker förklara för eleverna att det krävs väldigt lite att vända en dålig prognos åt rätt håll. Ibland räcker det med en kram, eller att man

”En otrygg människa som känner sig oälskad är ett lätt byte för den som erbjuder gemenskap. Våldet drar alltid till sig de svaga.”

Emerich Roth

lyssnar och visar förståelse för personen.

Han tycker det är olyckligt att vi dömer och gör skillnad på människor. De-lar upp oss i ”vi och dem”. Både gällande hudfärger, attityder, nationalitet, språk och religion.

När han under föregående dags föreläsning fick en fråga om religion, svarade han: ”Jag skulle önska att vi alla hade en religion; kärleken.”

– Jag har aldrig varit speciellt religiös, men jag har hållit på traditionerna. Jag respekterar alla religioner, speciellt de som lever som de predikar. Det finns många som predikar vatten men dricker vin, säger han med ett skratt och tystnar för en stund.

– Men för min egen del räcker det med att jag tror på mig själv. Jag önskar att fler kyrkor kunde predika både tro på Gud och på människan.

För tron på sig själv, att man kan göra en skillnad, den borde flera ha.

– Väldigt få människor vet det. Hur mycket styrka en enda människa kan ha. Hur mycket man kan åstadkomma om man vill.

KVINNOARBETE. Soheila Fors kämpar för kvinnor som har varit utsatta för hedersvåld. Hon har startat tehus för kvinnor i Sverige. När kvinnan från Kurdistan dessutom brinner för Jesus och Pippi Långstrump blir hon kontroversiell.

Från Kurdistan till Karlskoga

TEXT OCH FOTO: KAJ AALTO

Soheila Fors utnämndes 2012 till Årets Brysigomare i Värmland. Samma år fick hon Margaretapriset med motiveringen: "Tilldelas en kvinna som i sitt verk uppvisar mod, uthållighet, medkänsla, kärlek, envishet och öppenhet." Tidningen Dagen korade henne 2012 till Årets förebild. 2013 blev hon uppmärksammad av kungahuset för "betydande insatser lokalt, regionalt eller nationellt".

– Jag är jätteglad över allt officiellt erkännande. Men mest betyder faktiskt de kvinnor som med hjälp av Tehuset går från att vara dörrmattor till att bli kvinnor med värdighet. De är min belöning, säger Soheila Fors, 46.

Vem är denna mörka kvinna i svenska Värmland som fått så mycket uppmärksamhet?

Tehus för endast kvinnor

Hon bjuder på te i en miljö som är som hämtad från Iran. Mitt i Karlskoga finns sedan tre år tillbaka denna samlingsplats för kvinnor. I Mellanöstern är tehusen bara för män, och därför ser inte alla med blida ögon på hennes projekt. Men desto fler är inspirerade.

Soheila Fors och hennes man Kjell brinner för idén. Det finns flera kommuner i Sverige som står i kö för att starta liknande samlingsplatser.

– Jag har sett kvinnor fastbundna vid element, brända med strykjärn och misshandlade, säger Soheila Fors.

Det finns uppskattningsvis 100 000 kvinnor som har hedersrestriktioner i Sverige. Varje år dödas kvinnor för att behålla släktens heder. Det finns sex kända hedersmord i Sverige sedan 1994, men talet är sannolikt mycket större. Att det finns stympade kvinnor som mist bröst eller näsan eller ett öra vet man på tehuset därför att de kommer dit och berättar.

Trygg miljö

Redan 2006 startade Soheila Fors föreningen *Khatoon* (ordet betyder stark självständig kvinna med värdighet).

– Det var under ett projekt med kvinnor i den kurdiska delen i Irak som jag såg en mager, hungrig kvinna med ett litet skrikande barn. Barnet sög gnyende ur det tomma bröstet och jag började leta i min väska efter något att ge barnet. Jag hittade en banan som barnet grep efter och slukade med skallet på. Plötsligt förvandlades kvinnans ansikte och jag såg Jesus där. Jag hör-

"Ibland kan jag tycka att människorna i det lugna Sverige oroar sig för ingenting. De nästan söker oro."

Soheila Fors

de honom säga "jag var hungrig och ni gav mig inte att äta". Jag kände att jag måste göra något mer.

– Året 2008 var vi tillbaka i Sverige och jag såg behoven här. Starta här! sa rösten inom mig. År 2010 startade vi Tehuset i Karlskoga, världens första tehus för kvinnor, berättar hon.

– Här träffade jag en kvinna som blivit misshandlad därför att hon hade fik på ett café där det fanns okända män. Samtidigt var det många kvinnor som berättade hur de blev misshandlade hemma.

På tre år har verksamheten växt så att tehusen, ett bageri och ett skyddat boende vid årsskiftet hade 30 anställda.

Till tehuset kommer invandrarkvinnor som ofta varit mer eller mindre instängda i sina hem. På tehuset inbjuds de till gemenskap i trygg miljö. De får träffa kvinnor i samma situation och dela med sig av erfarenheterna.

– Eftersom bara kvinnor är välkomna hit under dagtid har det blivit en godkänd plats och ett andningshål, förklarar Soheila.

Det är kvinnor från ett 20-tal länder som kommer för att prata och delta i aktiviteter. Tehuset har fått stor uppmärksamhet i medierna sedan kommuner och företag börjat stötta verksamheten.

– I bageriet ger vi kvinnorna möjlighet till arbete. Sociala företag kan bryta isoleringen och bryta hederskulturen. Vi ger dem självständighet och en möjlighet att lära sig svenska och ett yrke.

Men det finns en baksida. Soheila Fors får nästan varje vecka hot och hatmejl. Hon och hennes familj måste leva under polisskydd.

Vad är det som gör henne till en kämpa som inte ens viker för dödsshot? För att få svar på frågan måste man gå tillbaka till 1970-talet och bergen i Iran.

Pippi som förebild

Hennes pappa brydde sig inte så mycket om religion, men han var en respekterad man. Hans förfäder hade kämpat med släkten Pahlavi om makten. Soheila växte upp i Gilangharb, en bergsby i västra Iran. Hon var den yngsta av fem syskon i en välbärgad familj där släkten och stammen betydde mycket. Men det fanns något som avvek från den kurdiska traditionen.

– Min pappa ville uppfostra mig till något som kanske inte fanns. Han var en belastning som hade ett stort bibliotek. Han köpte Pippiböckerna till mig när jag var nio. Det gav mig många nya tankar.

– I släkten borde jag betett mig som

en lydig flicka. Men jag var inte en sådan, jag var nyfiken på livet. Jag undrade varför flickor bara hade halva människovärdet, varför jag inte fick cykla eller simma. Jag kände igen mig i Pippi. Hon var stark och självständig och ville hjälpa andra.

Soheilans pappa blev fängslad för att han ansågs vara ett hot mot regimen. Det här väckte en enorm ilska och ett hat i den lilla flickan som inte kunde förstå varför hennes älskade, fina pappa fördes bort av poliser.

Gerillasoldaten

Det var då rebellen föddes. I tonåren anslöt hon sig till en kommunistisk terrorgrupp. I hemlighet lärde hon sig att hantera vapen och göra bensinbomber. Samtidigt inleddes det långa kriget mellan Irak och Iran. Det varade i åtta år.

Soheila Fors vet vad krig är. Vad det är att fly upp till en bergsgrotta för att ta skydd för bomberna. Att vara på sin vakt och krama om sin Kalasjnikov som var den enda tryggheten.

Kriget tog hennes ungdom.

I boken *Kärleken blev mitt vapen* som utkommer på Libris i januari 2014 säger Soheila Fors att det finns två sorters människor, de som varit med om krig och de som inte varit det. De förstnämnda blir aldrig mer så fästa vid det materiella, för de vet att man kan förlora allt. De vet att människor är det viktiga.

– Ibland kan jag tycka att människorna i det lugna Sverige oroar sig för ingenting. De nästan söker oro. Jag har svårt att dela oron för det jag upplever som små bekymmer.

Hennes pappa var politisk fånge i sammanlagt fem år och torterades i fängelset. När han kom ut 1975 var han en nedbruten man, både fysiskt och psykiskt. Han dog i en hjärtattack endast 55 år gammal år 1989.

Då hade Soheila hunnit gifta sig och föda ett barn i ett skyddsrum. Hon trodde hon gift sig med en älskvärd man som skulle befria henne från släktens krav på ett arrangerat äktenskap, men äktenskapet blev ett helvete. Hon kände sig lurad och besviken. Hon hade gått emot sin egen familj och gift sig med en man från arbetarklassen. Mannens familj accepterade henne inte och behandlade henne illa.

Soheila säger att hon känner ibland som om hon levtt i hundra år och i nästan lika många liv.

– Som privilegierad dotter till en emir. Som ständigt stridsberedd ton-

åring. Som lurad, nygift kvinna i en familj som hatade mig. Som misshandlad kvinna i Hedemora. Som sjukvårdsbiträde i Uppsala. Som entreprenör i Karlskoga med viljan att förbättra svenska invandrarkvinnors liv.

Rädslan är vår fiende

När hon berättar om sitt liv och det arbete hon är engagerad i sprudlar hon av energi. Hon har fått upprättelse. Hon kan vara den kvinna hon är skapad till. Dels för att hon mötte Jesus i en märklig vision, på besök hemma i Iran. Dels för att hon 1998 hittat sitt livs kärlek.

– Jag trodde aldrig att jag skulle gifta om mig, men när jag träffade Kjell försvann allt tvivel. Han är en stabil klippa, någon jag kan lita på, berättar Soheila.

Nu kan de gemensamt rikta sin kraft och sitt engagemang för att hjälpa andra. Sedan hösten 2013 är Kjell Fors, som tidigare arbetat bland annat som lärare och baptistpastor, vd för Khatoonföretagen, en syssla han skött vid sidan om sedan starten.

En av hemligheterna bakom Soheila Fors orädda kamp för kvinnor är hennes ständiga kontakt med Gud.

– Jag vaknar ofta vid tretiden på natten och ber. Jag gillar de tysta morgontimmarna, jag får mycket kraft av Jesus. Hansa att vi ska sprida ljus i mörkret. Genom våra gärningar kan vi visa hans kärlek. Det här är mitt sätt att predika, gå ut i samhället och göra skillnad, säger hon.

– Fruktan är vår värsta fiende. Den dödar oss inte, men den hindrar oss från att leva. Den förlamar oss. Om jag skulle gå runt och vara rädd, skulle jag inte kunna göra något. Nu är jag soldat för rättvisa och kämpar för de svaga i samhället. Med kärleken som vapen.

HEDERSVÅLD

• **Det mest kända hedersmordet i Sverige** är den på kurdiska Fadime Sahindal, som sköts ihjäl av sin pappa 2002 i Uppsala, eftersom hon vanhedrat sin familj och släkt. Både hennes bror och pappa var tidigare dömda för att misshandlat och hotat henne. Hon hade offentligt i bland annat tv berättat om hur hennes manliga släktingar behandlade henne.

• **I Sverige** finns det ca 100 000 kvinnor med hedersrestriktioner. Varje år dödas någon för familjens heders skull. Soheila Fors anser att det borde heta skamkultur i stället för hederskultur.

PÅ BAGERIET i Karlskoga bakas orientaliska delikatesser.

KJELL FORS visar Sveriges största skyddade boende med tretton lägenheter.

NÄR HON var nio år läste Soheila Fors sina första Pippiböcker – och kände igen sig själv.

SOHEILA FORS säger att hon känner som om hon levt i hundra år och haft hundra olika liv.

PRESENTATION

Lite mera rakt på sak

Eugene Petersons bibelöversättning *The Message* började som ett försök att få medlemmarna i den kanadensiska församling där Peterson var pastor att intressera sig för Bibeln. Professorn emeritus i teologi undervisade i årtal i hebreiska och grekiska och ville göra en översättning som skulle låta "så som det lät för galileerna".

I andaktsboken *Ett ljus att leva i* har Peterson tillsammans med sin fru **Jan Peterson** sammanställt korta avsnitt ur bibeltolkningen och fogat ihop dem med böner och meditationer för varje dag under ett år.

Originalets titel är *Living the Message – Daily Help for Living the God-Centered Life*. Eugene Peterson poängterar att Bibeln inte i första hand är något som ska studeras eller greppas – Bibels ord är ord att leva av.

Så här trettondagens betraktelsetext ut, ett utdrag ut Matteusevangeliet:

"De gick in i huset och såg barnet som låg i famnen på sin mamma, Maria. Högtidligt föll de på knä och tillbad pojken. Sedan öppnade de sin packning och tog fram gåvor: guld, rökelse och myrra.

Men i en dröm blev de varnade för att säga något till Herodes. De valde ut en annan väg, lämnade Judeen i smyg och återvände hem till sitt land."

Ett ljus att leva i är en trevlig men ändå rätt traditionell andaktsbok som är att rekommendera för dem som funnit tycke för Petersons parafrasering av Bibeln.

CHRISTA MICKELSSON

Rädslan minskar då vi kommer nära döden

DÖDEN. Som en kränkning. Så uppfattas döden allt oftare i den västerländska kulturen där vi fjärmats från döden som en del av livet. Programledaren Anna Lindman har i ett åttadelat teveprogram undersökt de rädslor svenskarna har inför döden.

TEXT:CHRISTA MICKELSSON

Det var programledaren **Anna Lindmans** egen rädsla för döden som var upptakten till den åtta delar långa programserien om döden som sänts på Sveriges television (Svt) i höst.

– Jag har haft en ganska stark dödsrädsla. Den delar jag med många och den beror delvis på att döden är onaturlig för oss att tänka på, säger Anna Lindman.

Hon säger att senare generationer har tappat tanken på döden som en del av livet.

– Vi tänker att livet ska vara perfekt, att vi alltid ska kunna finnas och verka i livet. Då blir döden ett hot eller till och med en kränkning. Vi frågar oss varför just vi ska drabbas i stället för att se vår dödlighet som en grundinställning till livet.

Anna Lindman har tidigare varit programledare för flera olika livsåskådningsprogram om religion och existens för Sveriges television.

– När jag jobbat med frågor kring existensen har döden förstas kommit upp då och då. Det har väckt en längtan hos mig att fördjupa diskussionen kring döden. Jag har själv min dödsrädsla och har kunnat se samma rädsla hos många andra.

Resultatet blev programserien *Döden, döden, döden*. Inför programmet ville Anna Lindman särskilt ta reda på vilken relation svenskarna har till döden.

– Vi lever i ett väldigt modernt land såtillvida att döden sker på sjukhus med hjälp av professionell personal. Det här är en utveckling som skett ganska snabbt. Ännu i början av förra seklet dog de allra flesta i sina egna

hem, omgivna av den familj som sedan också tog hand om kroppen när döden inträffat.

– Vår rädsla för döden beror mycket på att vi distanserat oss från den. Jag ville veta om vi kan bli mindre rädda för döden genom att komma närmare den. Samtidigt tror jag att det är alldeles naturligt och på sin plats att vara rädd inför döden. Den ska vara skrämmande för det är skrämmande att slitas från dem man älskar. Men om vi inser vår dödsrädsla och accepterar den kan vi lära oss att leva med den. Vi är ju inte heller ensamma i det att vi ska dö. Det är en rädsla vi alla delar med varandra. Vi borde tala mera med varandra om döden.

Få är rädda för straff

Programmet *Döden, döden, döden* kan ännu ses som webb-teve på Sveriges televisions nätsidor. Serien är uppdelad i åtta delar som alla kretsar kring olika rädslor svenskarna har inför döden. Vad händer med kroppen när vi dör? Är det inte outhärdligt att små barn dör? Är det plågsamt att dö? Vad händer efter döden?

– I det sista programmet behandlar vi människors tankar om vad som händer efter döden. Det är en viktig bit att ha med i programmet, men faktum är att svenskarna i ganska liten utsträckning är rädda för det som händer efter döden. När vi tittat på människors rädslor har det visat sig att de flesta är mer oroade över att inte längre få vara med om det som händer i deras familjer och i världen, över att döden ska bli smärtsam eller över att döden inträff-

ANNA LINDMAN har undersökt svenskarnas rädslor inför döden. FOTO: KNUT KOIVISTO / SVT / DÖDEN, DÖDEN, DÖDEN

far plötsligt eller för tidigt.

Hon säger att väldigt få svenskar lever med tanken att de kommer att bli straffade eller dömda efter döden. Därremot vet hon att det är en skillnad för den som väl ska dö om den personen har en tro eller inte.

Vi hörde hans röst

BOK

Biskop Bertil undervisar

Redaktörer: Björn Fyrlund, Markus Hagberg, Sture Hallbjörner
Förlag: Artos

Vi såg honom inte, men vi hörde hans röst. Biskop **Bertil Gärtner** predikade från sin rullstol i Vadste-

na klosterkyrka vid det som skulle bli hans sista deltagande i Birgitta-dagarna. Vad talade han om? Han förkunnade Jesus som den oumbärlige.

Nu hörs Bertil Gärtners röst på nytt, på ett annat sätt. **Björn Fyrlund, Markus Hagberg** och **Sture Hallbjörner** har gett ut ett urval av Bertil Gärtners efterlämnade manuskript. Det är

enbart sådant som tidigare inte varit tryckt: meditationer, predikningar, artiklar. Det intressantaste är ett stort arbete om teologin i Nya testamentet.

Bertil Gärtner var en folklig förkunnare; han var också professor och vetenskapsman. I alla uppgifterna undervisade han, och den nya boken har fått titeln *Biskop Bertil undervisar* (Artos). All hans undervisning tar sin utgångspunkt i Bibeln, och där blir det tyd-

ligt att Bibeln för honom är en enhet.

Det betyder att människan har ett mycket högre mål än att upptäcka att hon är bra som hon är. Bertil Gärtner skriver: "Liksom hela skapelsen i Nya Testamentet har sitt mål i Kristus, så har människan som skapad vare sig sitt mål att bli lik Kristus..." Detta är en befriande och förlösande människosyn av kosmiska mått.

Den har emellertid sin

bakgrund i en erfarenhet av mänsklig brist. Med apostlarna och den unga kyrkan reflekterar Bertil Gärtner över vad som händer när människans förhållande till Gud skadades. Bibeln beskriver det som att människan upptäckte att hon var naken. Hon hade blivit naken, därför att hon hade förlorat det hon tidigare varit insvept i, härligheten från Gud. "Härlighet" kan beskrivas som en glans, en utstrålning av

godhet och kraft – och allt detta var nu borta. Kvar var bara nakna kroppar. Vilken besvikelse! Men mot denna bakgrund visar Bertil Gärtner på hur apostlarna talar om ett nytt överklädande, hur människan "ikläds" Kristus och börjar stråla av hans kärlek och auktoritet. Med en sådan människosyn måste Kristus vara oumbärlig. Ett så högt mål ligger inte i mänsklig förmåga att nå.

CHRISTIAN BRAW

– Det kan vara lättare att dö och man kan ha mindre dödsångest om man har en idé om att man till exempel får komma till en ny plats, träffa Jesus, återfödas eller återförenas med nära och kära.

Engagerade tittare

Programmet *Döden, döden, döden* har fått mycket positiv respons bland tittarna. Precis efter att programmen sänts har människor också fått chatta med Anna Lindman och en psykolog på Svt:s webbsajt.

– Jag har aldrig fått så mycket respons på något jag gjort som på det här pro-

grammet. Människor har skickat e-post och brev i mängder. Ofta vill de berätta vad de själva varit med om och dela sina erfarenheter med någon annan. Speciellt det avsnitt som handlar om att förlora ett barn har många reagerat på. Många människor blev väldigt berörda av det. Det var det program jag tycker att var jobbigast att göra, men också finast att titta på.

Anna Lindman tror att de starka reaktionerna beror på att det finns väldigt få ställen att prata om döden på i dag.

– Människor behöver tala om döden för att få ett naturligare förhållande till

den. Det finns en väldigt stor efterfrågan på den typen av samtal.

Hon säger att kyrkan har en självklar uppgift i att vara en arena för människor att mötas och tala.

– Jag tycker att kyrkan borde återta sin position som den naturliga mötesplats för de stora frågorna som den en gång haft och jag tror att det finns en stor möjlighet för den att göra det. Men det finns också andra sammanhang, till exempel studiekretsar eller film- och bokklubbar. Jag tror att människor också kommer att hitta nya former, för att efterfrågan är så stor.

Har du själv blivit mindre rädd för döden genom att komma närmare den?

– Ja, så är det nog. Vi blir mindre rädda för döden om vi talar om den med andra människor. Våra fantasier om den hemska, smärtyllda och för tidiga döden är oftast värre än verkligheten.

Jesusguide med vinkling

APOLOGETIK

Skeptikers guide till Jesus. Om evangeliernas trovärdighet.

Författare: Stefan Gustavsson

Förlag: Credoakademien

Stefan Gustavsson är direktör för Credoakademien, en bibelskola och ett förlag som specialiserat sig på kristen apologetik. Han är verksamhetsledare för Svenska Evangeliska Alliansen i Sverige och även känd som föreläsare. Han har bland annat medverkat i Kyrkhelgen i Karleby i början av förra hösten.

I *Skeptikers guide till Jesus* (del 1) går Gustavsson metodiskt igenom alla tänkbara invändningar mot evangelietexternas historiska och innehållsmässiga trovärdighet.

Enligt Gustavsson är grunden i kristendomen en tro på att vissa specifika historiska händelser faktiskt inträffat. Jag tror att det finns många kristna som skulle ha invändningar mot att betona det historiskt faktiska så starkt som Gustavsson gör.

Berättelserna om Jesus i evangelierna klassificerar Gustavsson som tillhörande den grekisk-romerska biografgenren. Här kan man räkna med medhåll från den stora majoriteten historiker, även sekulära sådana. Ingen normalt funtad historiker påstår i dag att evangelierna skulle vara alltigenom myter i meningen påhittade legender och berättelser.

Men som Gustavsson också själv skriver kan den grekisk-romerska biografen innehålla inslag av både anekdoter och legen-

der varvat med mera historiskt hållbara beskrivningar. Det här nämner Gustavsson bara i förbifarten utan att gå djupare in på hur det påverkar texternas trovärdighet.

Evangelierna följer i stort sett samma mönster som all annan antik historieskrivning. Att som Gustavsson därmed dra slutsatsen att det inte samtidigt också handlar om trosdokument håller inte. Han har rätt i att all historieskrivning är subjektiv och att författarnas medvetna avsikter att predika Jesus inte i sig är ett hållbart argument mot den historiska trovärdigheten.

Men enligt min mening är det uppenbart att Nya testamentet, precis som Gamla testamentet, är en inriktad blandning av religiöst symbolspråk och faktiska historiska händelser. Det här är ett arv som kanske är specifikt judiskt-kristet och därför finns det inga direkta jämförelsekriterier med andra religioner eller litterära genrer.

Både judar och kristna tolkar sina heliga texter i ljuset av vad profeterna och skrifterna tidigare formulerat och visionerat. Vi kan inte bortse från att detta starkt påverkat texternas utformning. Det innebär att evangelierna inte är historiskt trovärdiga på samma sätt moderna historiska texter.

Gustavsson bok är välskriven, spännande och informationsrik. Den här typen av apologetik har åtminstone tidigare hört till min absoluta favoritlitteratur. I dag är jag inte längre så säker på att ett ensidigt framhållande av Bibelns historiska trovärdighet gagnar kristendomen i längden.

■ TOMAS VON MARTENS

STEFAN GUSTAVSSON är en skicklig apologet men hans bok lägger för lite vikt vid det religiösa språkets mångtydighet. FOTO: CREDOAKADEMIN.

”Våra fantasier om den hemska, smärtyllda och för tidiga döden är oftast värre än verkligheten.”

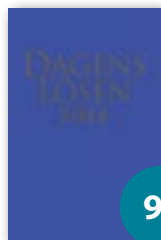
Dela

Årsbok för Borgå stift 2013
Församlingarnas anställda och medlemmar från hela stiftet delar med sig av tankar, tips och idéer kring kyrkoåret, med glimtar från helg och vardag. Stiftskronika och kontaktoppgifter till församlingar och kyrkliga organisationer ingår.
Hft.

19⁹⁰

GOTT NYTT ÅR!

Följ med din tid med våra klassiker!

Dagens Lösen 2014

Den klassiska andaktsboken med bibelord och en kort psalmsvers, dikt eller reflektion för årets alla dagar. Har utkommit sedan år 1731 och ges i dag ut på 51 språk.
Hft.

9²⁰

Årskalendern Ecclesia 2014

En behändig fickkalender med kyrkoårets alla högtider och bibeltexter.
Ringpärm

12⁹⁰

VÅRT DAGLIGA BRÖD. I nästa nummer av Kyrkpressen inleder vi en ny serie med recept på härligt, frasigt, hembakt bröd. Här svarar våra nya matskribenter på tre frågor om sitt brö dintresse.

1. När bakade du ditt första bröd?
2. Varför bakar du bröd?
3. Berätta om din allra underbaraste brödupplevelse!

FOTO: JEREMY BENGT

Det smakar bara så gott

MARTIN NORD, VASA

MITT FÖRSTA bröd var ett surdegsbröd. Jag satte grundentillsurdegen för ganska exakt ett år sedan (den 15 december!). Nog bakade vi bröd på hemkunska-

pen i grundskolan också, men det är något som jag inte har något minne av. Mitt första bröd kom till efter att ha sett ett inspirationsprogram från Strömsö. Det såg så enkelt ut att jag tänkte att nu är det dags att försöka själv. Resultatet blev

snyggt att se på men helt oätligt! Hårt och smakade bara mjöl ...

DET ÄR genuint avkopplande att baka bröd! Och det skänker en sådan fantastisk glädje att kunna bjuda familjen på nybakat bröd. Sedan har jag full koll på innehållet i brödet så jag slipper alla tillsatsämnen som brödustrin älskar att pumpa bröden fulla med. Det blir faktiskt godare ju färre tillsatser du har i brödet.

JAG KAN inte peka ut en specifik händelse men när jag själv är väldigt nöjd med ett bröd, både till färg, form och smak, och sedan får tummen upp av dottern som säger att det är det godaste brödet hon smakat, då är jag nöjd! Och då ska tilläggas att hon är väldigt rak och tydlig med sina omdömen.

BIANCA HOLMBERG, SIBBO

JAG HAR varit med och bakat semlor med mamma sedan jag var liten, men första gången jag bakade ett bröd själv från början till slut (bortsett från scones som jag skriver om nedan) var när jag hade flyttat hemifrån och ville ha hembakt bröd i stället för att köpa. Jag googlade efter ett recept på mörkt bröd och hittade ett svenskt recept som jag ändrade på för att ingredienserna skulle passa finländska förhållanden. Receptet var urenkelt och bröden blev väldigt goda, så efter det började jag baka bröd ganska ofta.

NÄR JAG är arg gör bakning att jag lugnar ner mig, när jag är ledsen muntrar bakning upp mig, när jag är glad gör bakning mig ännu gladare, när jag är stressad är bakning bästa terapin. Jag älskar att se ett konkret resultat av något jag har gjort och dessutom gör bakning ofta andra glada. Bakning passar helt enkelt när som helst, var som helst och får mig alltid på gott humör.

NÄR JAG var i tioårsåldern bakade vi en gång scones i scoutverksamheten i kyrkan. Jag hade aldrig ätit något så gott och kom hem alldeles vild och lyrisk över de underbara bröden. Efter det tjuvade jag ofta på mamma att vi skulle baka scones. Det var inte hennes grej, men pappa älskar också scones, så han och jag bakade tillsammans åtminstone en gång efter det och numera bakar jag ofta färska scones till frukost när jag är hemma hos föräldrarna.

GUNNEVI WINBERG, RASEBORG

MITT FÖRSTA bröd var en katastrof. Det skulle bakas med bakpulver i stället för med jäst. Jag hade varken jäst eller bakpulver hemma, men hittade istället en burk matsoda. I stället för 2 tsk bakpulver som det stod i receptet blandade jag i 2 dl soda! Brödet såg faktiskt riktigt normalt ut, trots sodan. Jag skulle överraska min man med färskt, nygräddat bröd, men när vi skulle avsmaka underverket trodde han att jag försökte

förgifta honom. Jag förde ut brödet till fåglarna, men min man förbjöd mig att förgifta de små liven, så brödet åkte i roskpåsen.

JAG BAKAR eget bröd för att jag hela livet har älskat både bakning och hantverk, och bakning är en form av mathantverk. Köpebrödet har jag tröttnat på totalt, därför bakar jag nästan allt mitt matbröd själv.

MIN ALLRA underbaraste brödupplevelse härrör sig från 50-talet då jag på skolvägen hem blev bjuden på tant Meris nygräddade potatislimpa. När hon bakade spred sig en ljuvlig doft bort till landsvägen jag vandrade längs. Jag har många gånger försökt mig på att baka en sådan potatislimpa som tant Meri bjöd på. Den är god, men inte lika god som jag minns den.

CHRIBBE AARNIO, HELSINGFORS

JAG BÖRjade baka bröd år 2009. Jag skulle byta jobb och hade nästan sju veckors semester. Jag brukar alltid ha något semesterprojekt, den sommaren var det att baka bröd. Mitt första bröd blev riktigt lyckat, minns jag. Det var ett enkelt recept, förstås, och även om jag senare märkt stora skillnader på jästning just i sommarvärmen så måste vädret just i den stunden ha varit idealiskt.

DET ÄR en sorts meditation. Med tiden har det blivit en rutin. Jag kommer hem, umgås med familjen och i något skede under

kvällen lägger jag igång ett bröd. Förberedelser och blanda ihop degen tar en kvart, sen jäser det och jag gör något annat. Men hela tiden håller jag ett öga på klockan och följer med degen. Jag är intresserad av matlagning och har läst en hel del journalistiska böcker om mat. Det har öppnat mina ögon för vilka processer som kan gömma sig bakom mat som man får i butiken. Numera gör jag nästan all mat från råvaror, då känns det att jag vet vad jag sätter i mig.

KNEPIGT. Jag kommer att tänka på en sommar på en stuga i Nagu då jag köpte en lokalproducerad skärgårdslimpa från sommartorget. Ett enkelt bröd som gömde i sig otroliga smaker. Men det var nog glädjen att få vila ut sig som jag minns. Semester som varat så länge att man inte är riktigt säker på vilken veckodag det är, sommarkvällens värme, kokt nypotatis med sill. Och en skärgårdslimpa.

UR EVANGELIET

”När kung Herodes hörde detta, blev han oroad, och hela Jerusalem med honom.”

Läs mera i Matt. 2:1-12

OM HELGEN

En glädje för alla folk

Trettondagen, eller Epifania som den kallas i många länder, har firats redan innan vi började fira jul. I många österländska kyrkor är trettondagen en större högtid än julen.

Trettondagens evangelietext handlar om de tre vise männen som färdades långt ledda av Betlehems stjärna. De var de första icke-judarna som tillbad Jesus, och därför har trettondagen ofta kopplats ihop med att Jesus blir känd bland världens alla folk. Därför är trettondagen också en viktig helg för missionen.

RUNT KNUTEN

Sjung med i Halleluja-kören!

Händels Messias med allsångspartier i Esbo Domkyrka tisdag 7.1. kl. 19.

TAIZÉDAG I BORGÅ LÖRDAGEN 11 JANUARI 2014

Taizésånger, gemenskap, stillhet, måltider, smågrupper, bibelintrödnung, broder Stephen, trevliga människor, på tre språk: engelska, svenska och finska, - kom med!

Mera info på forsamlingsforbundet.fi och Facebook.

FÖRSAMLINGSFÖRBUNDET r.f. BORGÅ SVENSKA DOMKYRKA-FÖRSAMLING

INSIDAN

Ansvärlig redaktör:
Erika Rönngård,
040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonsera i Kyrkpressen!
Leif Westerling 050 329 4444, leif.westerling@kyrkpressen.fi
Jonny Åstrand 050 092 4528, cjcenter@malax.fi
Kyrkliga annonser: 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi

BETRAKTELSEN GUNNEVI STYRSTRÖM

ILLUSTRATION: WILFRED HILDONEN

Upptäcktsresan till Jesus

UPPTÄCKTSRESOR FASCINERAR många. Vi beundrar dem som vågade ge sig av för att utforska nya geografiska områden. De hade ett mål men ingen aning om vad de skulle finna. Några upptäckte okända kontinenter, andra lyckades nå fram till destinationen, somliga misslyckades totalt.

Få bibelberättelser är så mytomspunna som berättelsen om de österländska stjärntyrdarna. De hade också modet att ge sig i väg på en upptäcktsresa. Vilka de var och varifrån de kom vet vi inte. Egentligen inte heller vad det var för stjärna de följde. Berättelsen blir inte mindre fascinerande för det.

Stjärntyrdarna var experter på himlakropparnas budskap. En mäktig stjärnkonstellation var tecknet på en världshärskares födelse. Därför hade de en förförståelse av vad de skulle finna och var de skulle leta. Någon med betydelse måste naturligtvis födas i maktens boningar, i kung Herodes palats.

Så fel de hade! De fick leta på annat håll!

Stjärnan ledde dem till Betlehem och till ett barn som låg i halmen. Ingenting var som de hade föreställt sig, men de lät sig överraskas. Inför barnet föll de på knä och överlämnade sina överdådiga gåvor. Det barnet var deras viktigaste upptäckt i livet!

STJÄRNTYRDARNA SOM kom från främmande land får representera alla jordens folk. Genom dem inbjuds alla människor att göra en upptäcktsresa till Jesus. På den resan får vi ha dem som förebilder. De vågade söka och fråga, gå vilse och ändra riktning, de var öppna, tålmodiga och ödmjuka.

Stjärntyrdarnas felbedömning är tänkvärd. Våra tankar och förväntningar löper lätt utmed utstakade vägar. Det finns så många givna svar och så många som självsäkert vet vilken väg som är den rätta. En Gud som bara kan möta oss på de sätt som vi har tänkt ut är en förminskad Gud. Gud är alltid större och han kan överraska oss också.

Inget himlafenomen visar oss vägen, men vi har ett annat riktmärke; Jesus själv. Han har lovat att vara med oss alla dagar och även visa vägen. Matteus som berättar om de österländska stjärntyrdarna och deras hyllning till den nyfödde, slutar sitt evangelium med att den Uppståndne Herren ger sina lärjungar befallningen att ”gå ut i hela världen och göra alla folk till lärjungar”. Han vill vara Kristus för alla människor och alla folk!

Gunnevi Styrström är kaplan i Mariehamns församling.

#bönetwitter

”Gud, låt ljuset från Jesus lysa in i våra liv och sprida sitt sken över hela jorden. Fyll oss med förundran och glädje. Amen.”

Följ Kyrkpressens böne-twitter på sökordet #bönetwitter

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN
Jes. 49:5-7

ANDRA LÄSNINGEN
Kol. 1:24-27

EVANGELIUM
Matt. 2:1-12

Trettondagen, Epifania.
Temat är ”Jesus, världens ljus”.

PSALMFÖRSLAG

49, 48, 50, 47(N).

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almquist.

I KLARSPRÅK

Myrra hörde tillsammans med guld och rökelse till de gåvor som Österns vise män bar med sig till Jesusbarnet. Myrra är en sorts kåda eller harts från taggiga buskar av släktet Comiphora. När man bränner den torkade kådan avger den en behaglig doft.

Myrra används bland annat i rökelse och smörjelseoljor. Romarna brände den vid begravningsceremonier, men den används än i denna dag i exempelvis den ortodoxa kyrkans rökelse.

Under antiken var myrran värd mer än sin vikt i guld och därför var den en värdig gåva att ge till en nyfödd kung. Källa: Wikipedia

KALENDERN 3-10.1

DOMPROSTERIET

BORGÅ
SÖ 5.1 KL. 12: HÖGMÄSSA I DOMKYRKAN
Audas, Eisentraut-Söderström, Helenelund

MÅ 6.1 KL. 12: HÖGMÄSSA I DOMKYRKAN MED PRÄSTVIGNING
Björn Vikström, Wilén, Lindgård, Tollander, Cornicines Borgoensis

LÖ 11.1 KL. 10-16: TAIZÉDAG I FINSKA FÖRSAMLINGSHEMMET
En dag av bön, sång och gemenskap i Taizéanda med Broder Stephen från Taizé. Program: Bönestund, Inledning, Bibelutläggning Broder Stephen, Lunch, Workshops, Mässa.

LAPPTRÄSK
SÖ 5.1 KL. 12: Högmässa i kyrkan, Stina Lindgård, Mia Aitokari

MÅ 6.1 KL. 12: Högmässa i kyrkan, Stina Lindgård, Mia Aitokari
Ti 8.1 kl. 9.30: Vuxen-barn gruppen samlas i församlingshemmet, Elin Lindroos

SÖ 12.1 KL. 12: Högmässa i kyrkan, Stina Lindgård, Mia Aitokari, kyrkkaffe i lilla kyrkan, Carita Illman
Ny medarbetare, tf. kontor Mia Aitokari 1.1.2014- tfn: 050 3827526, mia.aitokari@evl.fi.

Resa till Israel 17-24.3.2014:
Vi besöker intressanta bibliska platser med egen buss och har svenskspråkig guide. Halvpension. Reseledare Stina Lindgård, tf. kyrkoherde. Fråga mer av Stina tfn 050 3827524 eller stina.lindgard@evl.fi

Mer information om verksamheten: www.lapptraskev.fi och på Facebook. Välkommen med!

LILJENDAL
Gudstjänst: sö 5.1 kl 10 i Sävträsk kapell. AW/MA.
Trettondagens gudstjänst: må 6.1 kl 10 i Sävträsk kapell. AW/MA.

LOVISA
Gudstjänst: sö 5.1 kl 12 i kyrkan, af Hällström, Tollander
Trettondagens gudstjänst: må 6.1 kl 12 i kyrkan, Blom, Tollander, Strömfors kyrkokör

Vi sjunger ut julen: må 6.1 kl 15 i Valkom kyrka, Kaustell, Blom, Tollander

Pensionärerna: ti 7.1 kl 13 i församlinggården: Bankinfo

Morgonmässa: ons 8.1 kl 8 i kyrkan, af Hällström

Morgonkaffe: to 9.1 kl 8.30 i Tikva

Ordets och bönens kväll: to 9.1 kl 18.30 i kyrkan

Barnkören Lovisaklangen: startar ons 15.1 kl 15.30-16.15 i församlingshemmet. Anm. till Vera Tollander 044-7229223

PERNÄ
Högmässa: sö 5.1 kl. 10.00 i kyrkan, Robert Lemberg, Paula Jokinen.
Trettondagens tvåspråkiga julfest

för alla församlingsbor, stora som små: må 6.1 kl. 14.00 i kyrkan och Sockenstugan, Minna Silfvergrén, Robert Lemberg, Paula Jokinen. Program: Östnylands Lucia, ”Tiernapojat”, Sånggruppen Inno, Barnkören, Blokombaanda. Grötservering.

SIBBO
SIBBO KYRKA: Sö kl 12 mässa Magnus Riska, Anders Ekberg. Musik på trettondagen: Må kl 18, Riska, Ekberg, Kyrkokören, Box Sångkör, Sibbo Sångarbröder, Östersundom Sångkör, Teppo Salakka, Juho Peltoniemi. Fritt inträde. (Obs! Ingen mässa på Trettondagen)

De Vackraste Julsångerna på Linda: Sö kl 14, Ann-Christine Wiik, Ann-Lis Biström, Ekberg.

Dagklubben i Söderkulla inleds: Ti kl 9, Isabella Munck.

Äldre i Söderkulla: On kl 13, Manna (Hälsövägen 2, samma hus som apoteket), Katja Korpi.

Ungdomskvällarna inleds: öppet hus från kl 14, programmet börjar kl 18:30. Prästgården. Kjell Lönnqvist, Patrik Frisk.

Kvinnor mitt i livet: To 9.1 kl 18:30, Prästgården. Korpi.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES
Fr 3.1
kl 12.15-13.30: Veckolunch i Högborgsgården, Högborgsgatan 10 E. Frivillig avgift.

SÖ 5.1
kl. 10: Högmässa i S:t Jacobs kyrka. Repo-Rostedt, Enlund.

kl. 12: Högmässa i Johanneskyrkan. Busck-Nielsen, Repo-Rostedt, Böckerman, Löfman.

Må 6.1
kl. 18: Carols i Johannes. Julsångsgudstjänst enligt anglikansk tradition. Djupsjöbacka, Almquist, Böckerman, Enlund. Tomas vokalensemble. Lily-Marlene Puusepp, harpa.

MATTEUS
Matteus hemsida: www.matteus.fi

MATTEUSKYRKAN Åbohusvägen 3
Sö 5.1 kl. 12: högm, Ahlfors. Kyrkkaffe.

Sö 5.1 kl. 15.30-17.30: Matteus Gospel körövning med Daniela och Staffan. Ingen förhandsanmälan.

Gruppen medverkar i kvällsmässan samma kväll. Alla åldrar är välkomna, inga förkunskaper behövs.

Sö 5.1 kl. 18: kvällsmässa, Forsén, Daniela & Staffan. Kvällste i Matteussalen.

Må 6.1 kl. 12: högm, Forsén, Rönberg, Forsman, Matteus kyrkokör. Kyrkkaffe.

On 8.1 kl. 8.30-9: morgonmässa, Ahlfors.

On 8.1 kl. 17.30: Öppen bönegrupp (2 vän). Vi ber för vår församling

DEGERÖ KYRKA: Rävsvägen 13
Må 6.1 kl. 18: De vackraste julsångerna, Rönberg. Fritt inträde.

ÖSTERSUNDOM KYRKA Kapellvägen 65
Sö 5.1 kl. 10: högm, Ahlfors. Kyrkkaffe.

ALPHA 2014:
Ny alphakurs börjar 16 januari! Kom med och ta reda på vad kristen tro egentligen är!

Närmare info i Kyrkpressen, på www.matteus.fi och via broschyrer

Vill du vara gruppledare under alphakursen? Lördagen den 11.1 ordnar vi en inspirationsdag för alphaledare. Mera info och anmälningar senast 7.1 till cecilia.forsen@evl.fi.

PETRUS
www.petrusforsamling.net
Sö 5.1:

- kl. 10 Gudstjänst i Månsas kyrka. Sandell. Hilli. Kyrkans Ungdoms blåsorkester från Karleby medverkar, under ledning av Ingmar Byskata.

må 6.1:
- kl. 10 Högmässa i Äggelby gamla kyrka. Sandell, Hilli.

HELSINGFORS PROSTERI
JULKRUBBOR: Italienska julkrubbor finns utställda i Helsingfors domkyrkas krypta Kyrkogatan 18 fram till 6.1.2014. Utställningen är öppen Må-Lö kl.10-17 och Sö kl.12-18. Dessutom finns julkrubbor utställda kring Alexandersgatan och dess omgivning. Mer info: www.jouluseimet.fi

Julradion ljuder igen: en nätra-dio kanal, som bjuder på julmusik från svenskfinland och Skandinavien. Logga in på www.julradion.fi

Skriftskola för funktionshindrade personer: (i Helsingforsregionen) på Lärkkulla stiftsgård 3-8.6.2014 födda 1999 eller tidigare. Ansvariga är omsorgspastor Ben Thilman och diakonissan Kristina Jansson-Saarela. Första skriftskolträffen i januari nästa år. Anmälningar mottas av Kristina Jansson-Saarela tfn 09-23402540. E-post: kristina.jansson-saarela(at)evl.fi.

Kampens kapells öppethållningstider:
Kampens kapell är öppet vardagar 7-20 och veckoslut 10-18.

Församlingarnas samtalsjänst: dejourerar på tfn 01019-0072 (från utlandet +358 1019 0072) varje kväll kl.20-24. En webbaserad hjälptjänst finns på adressen <http://evl.fi/natjour>

Användaren behöver inte uppge namn, e-postadress eller andra uppgifter som kan leda till identifiering utan väljer själv en signatur och ett lösenord. Ring eller skriv när Du behöver stöd!

DEUTSCHE GEMEINDE
Mi 1.1. 12 Uhr: gottesdienst am Neujahrstag (Panzig)

So 5.1. 11 Uhr: Abendmahls-gottesdienst (Panzig)

Mo 6.1. 11 Uhr: Gottesdienst zum Epiphaniastag (Panzig)

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris 8.54)

Fre 3.1 Fredrik Portin, Åbo (repris från 27.12.2010) **Lö 4.1** 8.53 Familjeandakt. Kyrkan med alla fem sinnen. Präst: Gunborg Lindqvist. Kantor: Eva Andersson. Kôr: barnkôren Stämvis. (Repris från 22.11.2005) **Ti 7.1** Ylva Vikström, Åbo **Ons 8.1** Bors Källman, Vichtis **To 9.1** Peter Sundqvist, Purmo **To 10.1** Malena Björkgren, Åbo. **VEGA**

Aftonandakt kl. 19.15

Fre 3.1 Befrielsen – Stora boken om kristen tro. Uppläsare: Anja Lillrank (repris). **Lö 4.1** 17.58 Ett ord inför helgen, Tölö kyrka i Helsingfors. **Sö 5.1** Gustav Björkstrand, Åbo **Må 6.1** Jesus, världens ljus. Textläsare: Hedvig Långbacka och Mikael Lindfelt **Ti 7.1** Hilikka Olkinuora, Ingå **Ons 8.1** Olof Göthelid, Sibbo **To 9.1** Nya psalmer ur Psalmverkstaden **Fre 10.1** Befrielsen (se 3.1). **VEGA**

Gudstjänst kl. 13.03

Sö 5.1 Gudstjänst med Helsingfors svenska metodistförsamling. Predikant och gudstjänstledare: Kaikka Växby. Organist: Luut Klaver. Sång: Öivind Nyquist. **Må 6.1** Gudstjänst med Karleby svenska församling. Predikant och liturgi: Peter Kankkonen. Kantor: Kristina Klingenberg. Sång och musik: Fanny Stenberg och Göran Hägg. **VEGA**

HIMLALIV

Livet tvingar oss att välja

”Vi har bara två måsten i livet”, säger **Georg Joje Liljestrand**. ”Det ena är att dö och det andra är att välja.” Att välja förhållningsätt blev aktuellt då Joje fick diagnosen leukemi. Yle Fem må 6.1 kl. 20.30, repris ti 7.1 kl. 16.55.

INTERNATIONAL EVANGELICAL CHURCH

Sunday Service in English 10.00: Mellunmäki Parish Center, address: Korvaturintie 2, Helsinki 14.00: Christ Church, address: Apollonkatu 5, Helsinki 16.30: Espoo Cathedral Parish, address: Kirkkoranta 2, Espoo **Sunday School arranged. Join us for church coffee after the service!**

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

Högmässor:

Sö 5.1. Esbo domkyrka kl. 12.15 högmässa, Kanckos, Kronlund. Trettondagen må 6.1. Esbo domkyrka kl. 12.15 högmässa. Rönnberg, Bengts, Kronlund, Malmgren, Wikman. EsVoces medverkar. Välsignelse av nyanställda. Kyrkkaffe i församlingsgården. **Händels Messias:** Esbo domkyrka ti 7.1 kl. 19. Esbo kantorskôr, Helsingfors Barockorkester. Eric-Olof Söderström, dirigent. Fritt inträde, program 10 €. Konserten är en del av Borgå stifts kyrkomusikdagars och Esbo kyrkomusikveckas program. Kom och sjung med själv! Fem av oratoriets satser görs enligt principen Sing Along, där åhörarna har möjlighet att sjunga med i bl. a. Halleluja-kôren. **Mässa vid Borgå stifts kyrkomusikdag:** Esbo domkyrka on 8.1 kl. 11.30. Ertman, Rönnberg. Församlingens alla kantorer, Markus Malmgren, orgel och studerande från Sibeliusakademien medverkar. **Familjeklubbarna och dagklubbarna:** start efter julpausen fr.o.m. vecka 2. **Kretsar för pensionärer & daglediga kl. 13-15:** Köklax kapell ti 7.1, Södrik kapell on 8.1, Karabacka kapell to 9.1.

GRANKULLA **Sö 5.1 kl 12 Gudstjänst:** Johanna Södö, Barbro Smeds. Kaffe i nedre salen. **Må 6.1 kl 12 Trettondagens högmässa:** Carola Tonberg-Skogström, Heli Peitsalo. Kaffe i nedre salen. **Ti 7.1 kl 9.30 Familjelyktan:** i Sebastos. **KYRKSLÄTT** **Högmässa:** sö 5.1 kl. 12 i Kyrkslätt kyrka. Höglund och Joki. **De vackraste julsångerna:** Trettondagen må 6.1 kl. 12 i Haapajärvi kyrka. Glögg och pepparkakor efter sångstunden. Höglund, Joki. OBS! Tiden! **Dagklubb för 4 åringar på Lyan:** start ti 7.1 kl. 9-12. Klubb dagar må-to. Några platser lediga! Info: (09) 8050 8292 **Bibelgruppen:** ti 7.1 kl. 18.30 i församlingshemmet. **Föräldra-barngruppen:** ti 7.1 kl. 9.30 i Lyan, Prästgårdbacken 5. Ingen anmälan behövs! **Föräldra-barngruppen:** to 9.1 kl. 9.30 på Stor-Raula, Evitskogsvägen 150. Ingen anmälan behövs! **Lopptorget i Gesterby:** onsdagar fr.o.m. 8.1 kl. 15-17, Silverhagen 6. **Kyrkoherdeämbetets tfn (09) 8050 8292** **Mera info på www.kyrkslattsvenska.fi**

TAMMERFORS

Sö 5.1. Gudstjänst kl 10.30 i Pyy-nikki församlingshem, Kim Rantala och Paula Sirén. **Må 6.1:** Trettondagens kvällsbön kl 18 i Pyy-nikki församlingshem med Kim Rantala och Paula Sirén. **Ti 7.1:** Mammor, pappor o barn kl 10 SvG **Ti 7.1:** Tisdagsklubben SvG kl 13.30-14.30 och kl 14.30-15.30 **Ons 8.1:** Diakonikretsen kl 13 SvH.

VANDA

Högmässa: sö 5.1.2014 kl. 10 i Helsing kyrka S:t Lars. A.Paavola. **Högmässa:** sö 5.1.2014 kl. 12 i S:t Martins kapell. A.Paavola. **Trettondagen:** måndag 6.1.2014 kl. 10 högmässa i Helsing kyrka S:t Lars. K.Andersson **Veckomässa:** ons 8.1 kl. 8.30 i Dickursby kapell. K.Andersson. **Kvällsmässa:** ons 8.1 kl. 18 i Helsing kyrka S:t Lars. A.Paavola. **Veckomässa:** fre 10.1 kl. 14 i Folkhälsanhuset i Vanda. K.Andersson. **Personer som behöver taxiskjuts till församlingens evenemang:** kontakta våra diakoniarbetare per tfn 050 4645069 eller 050 3301828.

RASEBORGS PROSTERI

BROMARV

Sö 5.1. kl. 10: högmässa, Tuuja Wilman/Per Lindgård. **Trettondagen 6.1. kl. 16:** De vackraste julsångerna i Öby hos Carita Sundell. Ingen gudstjänst i kyrkan. **On 8.1. kl. 13.30:** pensionärsträff i församlingshemmet. Beställ skjuts genom Manne. **Under år 2014 är gudstjänsttiden i Bromarv i regel kl. 10.00.**

EKENÄS

Högmässa: sö 5.1 kl. 10 i Ekenäs kyrka, M. Cleve, N. Burgmann. **Hela församlingens julfest:** trettondag 6.1 kl. 15 i förs.h. Gudstjänst, servering, program. **Kyrkoherdens kolumn:** to 9.1 kl. 19 i förs.h. Gäst: Sören Lillkung. **Se hela annonsen i VN samt på www.ekenasforsamling.fi**

HANGÖ

Sö 5.1 Högmässa: i kyrkan kl. 12. A-S. Nylund, R. Näse. Vinterskriftskolans konfirmander medverkar. **Må 6.1 Trettondagens Ionamässa:** kl. 18 i Tåktom kapell, T. Sjöblom, R. Näse. **Ti 7.1 Dagklubben för 3-5-åringar:** startar igen kl. 9-12 på Bangatan 27. **Ti 7.1 Syföreningen startar:** kl. 13-15 och träffas varannan tisdag (jämna veckor) i församlingshemmet, Parkg. 7. Gamla o nya medlemmar välkomna med. Info Tage Nylund tel: 040-5324797. **Ti 7.1 Samtalsgruppen Tro och Liv:** startar kl. 18-20 i församlingshemmet, Parkg. 7. Mera info ger Ingeborg Lindholm tel: 0400-716241.

INGÅ

Sö 5.1, 2 s. e. jul, kl 10: högmässa i Ingå kyrka. Sandell, Gustafsson Burgmann. **Må 6.1, Trettondagen, kl 10:** tvåspråkig högmässa i Ingå kyrka. Församlingens årsdag, välsignelse av nyanställda och förtroendevalda. Kyrkkaffe. **To 9.1 kl 9:** ekumenisk morgonbön på Vårberga. **Fre 10.1 kl 13-16:** kyrkoherdens

kaffebjudning i församlingshemmet. Sandell **Fre 10.1 kl 18:** israeliska danser i församlingshemmet källarvåning. Unnerus.

KARIS

Andakt: To 2.1 kl. 14 i Servicehuset. **Gudstjänst:** Sö 5.1 kl. 12 i S:ta Katarina kyrka **Högmässa:** Må 6.1 kl. 12 i S:ta Katarina kyrka. **Onsdagsträff:** On 8.1 kl. 13-15 i Församlingshemmet. Voxmix medverkar. Andakt, servering, lotteri.

SJUNDEÅ

Mässa: sö 5.1 kl. 12 i kyrkan, Ismo Turunen, Svante Forsman. **Tvåspråkig mässa:** må 6.1 kl. 18 i kyrkan, Maria Venhola, Pami Karvonen.

SNAPPERTUNA

Söndag 5.1 kl. 12. Gudstjänst: T. Bergman / P. Nygård **Måndag:** Trettondag 6.1. kl. 12 Gudstjänst T. Bergman / P. Nygård **Söndag 12.1 kl. 12 Gudstjänst:** Kyrkolunch. T. Bergman / P. Nygård

TENALA

Sö 5.1. kl. 13: gudstjänst, Monica Cleve/Gunnar Westman. **Trettondagen 6.1. kl. 13:** högmässa, Staffan Söderlund/Sofia Lindroos. **Ti 7.1. kl. 13:** missionskretsen i församlingshemmet. **Ti 7.1. kl. 17:** studieguppen i församlingshemmet. **Under år 2014 är gudstjänsttiden i Tenala i regel kl. 13.00.**

ESBO STIFT

LOJO

6.1. kl 13: Högmässa och kyrkkaffe i Virkby kyrka. Kuismanen, Kerko.

REGION 2

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Pargas församlingssdistrikt: **Sö 5.1. kl 12:** Högmässa i kyrkan, Grönqvist, Sundell, Ollila. Ungdomssöndag. **Må 6.1. kl 10:** Trettondagens högmässa i kyrkan, installation av kaplan Sara Grönqvist och välsignelse till tjänst för församlingsspastor Maria Wikstedt. Efter högmässan missionslunch i församlingshemmet. **On 8.1. kl 18:** Veckomässa i kyrkan, Grönqvist, Sundell. **Nagu kapellförsamling:** **Må 6.1. kl 11:** Trettondagens högmässa i kyrkan, Granström, Taulio. **Korpo kapellförsamling:** **Sö 5.1. kl 11:** Gudstjänst i kyrkan, Killström, Granlund. **Må 6.1. kl 16:** Grötfest i församlingshemmet, juldagens sista chans att sjunga de vackraste julsångerna. **Houtskär kapellförsamling:** **Må 6.1. kl 11:** Trettondagens högmässa i kyrkan, Heikkilä, Heikkilä. **Iniö kapellförsamling:** **Må 6.1. kl 11:** Gudstjänst i kyrkan, Vuola.

ÅBO

Sö 5.1: kl. 12 Högmässa med konfirmation i Domkyrkan, Bäck (pred), Ohman (lit), Forsman, Danielsson. **Må 6.1:** kl. 12 Högmässa i S:t Marie kyrka, Westergård (pred), Mullo (lit), Forsman. Åbo svenska kyrkokôr (dir. Marjo Danielsson) medverkar. Kyrkbuss (5€/pers), start kl. 11.30 vid Ortodoxa kyrkan – Eriksgr. – Allég. – Martinsbron – Österlångg. – Nyländsg. – Aningsg.

*Milda stjärna ren och klar, tänd för oss ditt ljus.
Stråla hög och underbar över våra hus.
Glimma himmelskt god och ren, värm oss med ditt milda sken.
Stråla stjärna ren och klar, hög och underbar.*

Psalm nr 47

– Raunistulaallén – till S:t Marie kyrka (pågästning sker vid busshållplatserna längs ruten), retur efter kyrkkaffet. Kyrkkaffe (5€/pers) med de vackraste julsångerna i S:t Marie prästgård efter högmässan. **ons. 8.1:** kl. 10-12 Familjecafé i Papinholma församlingshem. kl. 13 Café Orchidé i Aurelia (1 vän.), Mia Bäck berättar om gudstjänstens olika delar. kl. 17 Gudstjänstgrupp nr. 3, möte i Aurelia (3 vän.). **Bäck to. 9.1:** kl. 19 Vesper i Skarpskyttekapellet, Ohman. Camerata Aboensis medverkar.

ÅLANDS PROSTERI

HAMMARLAND

Sö 5.1 Andra söndagen efter Jul: Högmässa kl 12 i Hammarlands kyrka. Ingemar Johansson, Carl Micael Dan. **6.1 Trettondagen:** De vackraste julsångerna kl 12 i Hammarlands kyrka. Uffe Andersson, Christer Liewendahl, medverkar. **12.1 Första söndagen efter trettondagen:** Gudstjänst kl 12 i Hammarlands kyrka. Ingemar Johansson, kantor.

JOMALA

Sön 5.1 kl. 11: Gudstjänst, Syrén, Hansen. **Trettond. 6.1 kl. 18:** De vackraste julsångerna, Syrén, Hansen, Winé. Fredrik Erlandsson välsignas till tjänst som församlingsspastor. **Sön 12.1 kl. 11:** Högmässa, Erickson, Hansen

MARIEHAMN

05.01 Högmässa: kl. 11 i S:t Görans, K Danielsson, G Karlsson. **06.01 Högmässa:** kl. 11 i S:t Görans, A-L Harberg, J Deäki, Kyrkkaffe. **08.01 Morgonmässa:** kl. 08.30 i S:t Görans, K Danielsson, G Karlsson. **12.01 Ortodoxmässa:** kl. 10 på Margaretagården. **Högmässa:** kl. 11 i S:t Görans, M Båsk, J Deäki, Klas Edvall – cello. **Kyrktaxi mot beställning, tfn 19500.** **www.mariehamn.evl.ax**

SUND-VÄRDÖ

5.1. Högmässa: i Sunds kyrka kl. 11. Juanita Fagerholm-Urch, Benita Muukkonen. **6.1. Trettondagen Trettondagsfest:** med gröt kl. 12 i Vårdö församlingshem **12.1. Högmässa:** i Vårdö församlingshem kl.11. Sirkkaliisa Enqvist, Benita Muukkonen.

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS **Sö 5/1 11.00:** Gudstjänst i Taklax bönehus, Guy Kronqvist, Deseré Granholm. **Må 6/1 18.00:** Trettondagsfest i Församlingshemmet, gäst: pastor Ulf Sundqvist, Pörtom o Erik Sepänaho. Projektören, Deseré Granholm, Ebba Carling, Guy Kronqvist m.fl. Kaffeservering. **Ti 7/1 9.30:** Morgonbön och kaffe i Församlingshemmet. **On 8/1 18.00:** Skriftskola i Församlingshemmet. Filmkväll.

KRISTINESTAD

kristinestadssvenskaförsamling.fi **Högmässa:** sö 5.1 kl 10 i Lappfjärd, Eklöf, Martikainen **Sängsamling:** sö 5.1 kl 14 i Härkmeri bönehus, Eklöf, Martikainen, sång- och gitarrgrupp **Högmässa för hela församlingen:** må 6.1 kl 12 i Sideby, Eklöf, Nilsson, Glädjedropparna, kyrkkaffe

NÄRPES

Närpes **Sö 5.1 kl 12:** Gudstjänst Lövdahl, Lindén. **Trettondagen 6.1 kl 12:** Högmässa Jakobsson, Lindén, S:ta Maria församlingsskôr. **Sö 5.1 kl 18:** Trettondagsfest i Norrnäs bönehus, Bertel Lindvik, Emilia Enlund, Jakobsson, Lindén. **Övermark** **Sö 5.1 kl 10:** Gudstjänst Lassus, Wikstedt. Trettondagen **6.1 kl 10:** Högmässa Lassus, Wikstedt, kyrkokôren. **Pörtom** **Sö 5.1 kl 14:** Finsk gudstjänst Sundqvist, Lidman. **Trettondagen 6.1 kl 14:** Gudstjänst Sundqvist, Lidman. **Ti 7.1 kl 8.45:** Dagklubben börjar i Pörtoms förs.hem.

KORSHOLMS PROSTERI

BERGÖ

5.1 Gudstjänst: i kyrkan. Englund, Brunell **Trettondagen 6.1 Högmässa:** i kyrkan kl.14. Englund, Brunell

KORSHOLM

Högmässa: sö kl 10 i kyrkan, Bergström-Solborg, Westerlund. **Trettondagen:** gudstjänst kl 10 i kyrkan, Berg, Nordqvist-Källström. **De vackraste julsångerna:** trettondagen kl 18 i Smedsby förs.gård, Kyrkokôren, instrumentaler, Nordqvist-Källström, Westerlund, andakt Berg.

KVEVLAX

Trettondagscafé: lö kl 19 i fh. Tema: ”Stjärnan som leder rätt!” Håkan Granberg, Jonas Björkstrand, Patrik Vidjeskog, Allsång. Servering. Barnpassning! Bjud med vänner! Arr. Församlingsskretsen. **Högmässa:** sö kl 10, Lundström, Yngve Lithén. **Byagudstjänst:** trettondagen kl 13 i Köklot byagård, Lundström, Y. Lithén **Dagklubben börjar:** för de inskrivna barnen ti kl 9.

MALAX

Gudstjänst: sö 5.1 kl 10 i kyrkan. Norrback, Brunell. **Gudstjänst:** må 6.1 kl 18 på Knösgården. Kyrkkaffe. Norrback, Brunell. **Träffpunkt Socken:** on 8.1 kl 10-14 i Sockenstugan. Aktiviteter och samvaro för daglediga. Soppa och kaffe till självkostnadspris. Loppis. **Socken för ungdomar:** öppnar on 8.1 kl 18-21 och fre kl 18-23.

PETALAX

Gudstjänst: sö 5.1 kl 11 Björklund, Brunell **Högmässa (HHN):** Trettondagen må 6.1 kl 11 Björklund, Brunell, taxi

REPLIT

Högmässa: i Replot sö kl. 10. Kaski Warg. **Missionsjulfest:** i Replot försh. sö kl. 14. Håkan Granberg, Kaski, Wargh,

KRONOBY MANSKÖR

Trettondagskonserter

Kronoby manskör ger två trettondagskonserter 4-5 januari. Vid konserterna sjunger Kronoby Manskör samma repertoar som vid adventskonserterna. Vissa sånger dock i ett annat arrangemang.

Pia-Karin Helsing (sopran) och **Anna-Maria Helsing** (piano, violin) medverkar som gästsolister. Tillsammans med kören och med körens dirigent **Sven-Olof Ray** framför de en avdelning med sång, viola och orgel. Munsala kyrka lö 4.1. kl.19.00, Esse kyrka sö 5.1. kl.15.00.

TAXISKJUTS I VANDA

Skjuts till högmässan!

Vanda svenska församlings diakoniarbete startar 2014 ett nytt projekt. Projektet förverkligar strategin för kyrkans äldrearbete, där församlingen ska göra kyrkan tillgänglig för bland annat äldre och rörelsehindrade.

Diakonin delar ut taxikort för pensionärer och sjukpen-sionärer som har svårt att ta sig till församlingens evenemang. Man kan ansöka om taxikort av diakoniarbetarna **Annakatri Aho** och **Heidi Salminiitty**. Under ett år kan man få två-sex taxikort.
Läs mera på www.vandasvenskaforsamling.fi.

Kronqvist, sång- och musikprogram. Servering och lotteri. Taxi från alla byar. Granholm från Björkö, Håkans från övriga byar.
Trettondagen, gudstjänst: i Replot kl. 10. Kaski, Wargh.
Trettondagen, gudstjänst: i Björkö kl. 12.30. Kaski, Wargh.

SOLF
Gudstjänst: sö kl. 10, Håkan Granberg, predikan, Ann-Mari Audas-Willman, Anders Kronlund. Kyrkkaffe.
Högmässa: trettondagen kl. 10, Ann-Mari Audas-Willman, Anders Kronlund.

VASA
TREFALDIGHETSKYRKAN
Gudstjänst: sö 5.1 kl. 13, Tia-Maria Nord, Mikael Heikius.
Missionsmässa: trettondagen 6.1 kl. 13, Anna-Lena Särs, Gunnar Särs, Monica Heikius, Martin Sandberg. Temat o temasången för Missionsfesten 6-8.6.2014 i Vasa presenteras. Kyrkkaffe.
BRÄNDÖ KYRKA
Epiphany Service: 6.1 at 1 pm, David Oliver.
DRAGNÄSBÄCKS KYRKA
Årsfest: trettondagen 6.1 kl. 17. Jarkko Willman, Siv Jern, Mikael Heikius, Gerbykören, dir. Noomi Elfving. Servering.
SUNDOM KYRKA
Missionsmässa: trettondagen 6.1 kl. 10, Anna-Lena Särs, Pär Lidén, Monica Heikius, Martin Sandberg. Temat o temasången för Missionsfesten 6-8.6.2014 i Vasa presenteras. Kyrkkaffe.

VÖRÅ
Vörå
Sö 5.1 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan. T Klemets, M Klemets.
Sö 5.1 kl. 19: Julfest i Palvis bystuga. T Klemets, Lindgren, M Klemets
Trettondagen 6.1 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan. Sundstén, Svarvar.
Trettondagen 6.1 kl. 14: Julfest i Rejpelt skola. Sundstén, Bäck, Marja-Lena Södergård.
Oravais

Sö 5.1 kl. 12: Gudstjänst i kyrkan. T Klemets, M Klemets
Trettondagen 6.1 kl. 12: Högmässa i kyrkan. Sundstén, H. Granberg, Y. Svarvar. Efteråt kyrkkaffe och info i Fh om Granbergs arbete.
Maxmo
Sö 5.1 kl. 12: Gudstjänst i kyrkan. Granlund, Bäck
Trettondagen 6.1 kl. 17.30: Gudstjänst i kyrkan. Sundstén, Bäck.

PEDERSÖRE PROSTERI

ESSE
Sö 5.1 kl. 10: Gudstjänst, Granlund, Johansson
-kl.15: Konsert med Kronoby Manskör, Anna-Maria och Pia-Karin Helsing i kyrkan. Altarandakt.
Må 6.1 kl. 10: Högmässa, Granlund, Johansson
Fr 10.1 kl. 13.30: Andakt i Esselunden
Lö 11.1 kl. 9-13: Skriftskola i kyrkan
Sö 12.1 kl. 10: Gudstjänst, Portin, Johansson
-kl.14: Sammankomst i Punsar bönehus

JAKOBSTAD
Lö 18.30: Möte i midvinterid i FC, Pär Granbacka, Östman. Arr: KU-kretsen i Jakobstad.
Sö 12: Gudstjänst i kyrkan, Krokfors, Östman.
16: Fokus med små och stora i FC, Björk, Niklas Storbacka. Knytkalas.
17.30: Fokus Bibel i FC. Tema: Tro utan att se", Thomas Björkman.
17.45: Nädens Vind besöker Ävist. Buss från FC kl. 17.45.
Trettondagen 12: Högmässa i kyrkan, Salo, Björk, Östman, Kyrkokören.
To 13.30: Kyrkostrands syförening i Kyrkostrands förs.hem, Turpeinen.
18: SLEF:s missionsafton i FC.
To (23.1) 18: SLEF:s årsmöte i FC, Salo.

KRONOBY
Högmässa: sö 5.1 kl 10.00 Ventin, Ellfolk-Lasén
Familjegudstjänst: trettondagen kl 11.00

Ventin, Ellfolk-Lasén
Kvarnens bönegrupp: to 9.1 18.30 vid Spikas kvarn

LARSMO
Sö 5.1 kl. 10 Gudstjänst: Lassila, Victoria Enkvist, sång av Mikael Svarvar. Kyrkvård: Risöhall.
- kl. 18 **Ordets och bönsens kväll:** i församlingshemmet, Lassila m.fl.
Må 6.1 kl. 10 Trettondagens högmässa: Lassila, Victoria Enkvist. Kyrkvård: Risö, Grev.
Fr 10.1 kl. 15 Vinterskriftskolan: startar.

NEDERVELTIL
Gudstjänst: sö 5.1 kl 12.00 i fh, Norrback, Smedjebacka
Gudstjänst: trettondagen 6.1 kl 10.00 i kyrkan, Store, Smedjebacka, Terjärv Manskör

NYKARLEBY
NYKARLEBY
Sö kl 10 Gudstjänst: kyrkan, Holmberg
-kl 18 **Trettondagsfest:** fh, Mats Björklund, Tomas Karf, sångprogram, saltbit (KU)
Trettondagen kl 10 Högmässa: kyrkan, Forslund
MUNSALA
Lö kl 19 Trettondagskonsert: kyrkan, Kronoby manskör, Anna-Maria o Pia-Karin Helsing
Sö kl 12 Gudstjänst: Forslund, Lönnqvist
JEPPÖ
Trettondagen kl 12 Gudstjänst: kyrkan, Holmberg, Ringwall
Ti 7.1 kl 9.30 Dagklubsstart: fh

PEDERSÖRE
Gudstjänster i kyrkan:
- Sö 10 Manskören & dir. N-O Frantz, Erikson, Sandstedt-Granvik
- Må 10 med nattvard, St Olofskören, vise män, lit. Erikson, pred. Häggblom, Sandstedt-Granvik, D. Häggblom
Andakter i Pedersheim:
- Fr 3.1 kl 14 Erikson
- Fr 10.1 kl 14 Eklund, D. Häggblom
Ungdomskväll: Fr 3.1 kl 20 i Bennäs

kyrkhem
Sammankomst: Må 15 i Flyngängens bönehus, Seppo Tupeli

PURMO
Missionsdagar i ÄVIST 4-6.1
Möte m ungdomsbetoning: lö 4.1 kl 19 Albert Häggblom, David Forsblom, sång av ungd.
Sö 5.1 Gudstjänst: kl 10 i Purmo kyrka(obs!) khden o kantorn
Bibelstudium: kl 13, A Häggblom,
Samling: kl 15 Rut Åbacka, Tia Sandell sång av Heidi o Evans Orori
Missionskväll: kl 19 Bengt Forsblom, Charles Isaksson, J-E o M Sandström, sång av Nädens vind.
Må 6.1 Trettondagen
Högmässa: i Ävist kl 10, Bengt Djupsjöbacka, kyrkokören, khden o kantorn.
Avslutningsmöte: kl 13 A Häggblom, Leif Erikson o Syskonkören.
Drängstugan: öppnar igen to 9.1 kl 17-20 o lö 10-12.

TERJÄRV
Gudstjänst: sö 5.1 kl 10, D. Norrback, kantorn.
Gudstjänst: sö 5.1 kl 18 hos Börje Flöjt, D. Norrback, kantorn.
Andakt och gemenskap: sö 5.1 kl 19 i Kortjärvi.
Högmässa: Trettondagen må 6.1 kl 10, D. Norrback, kantorn.
Familjegudstjänst: sö 12.1 kl 11 i förs.h. khden, kantorn. Tändning av dopljus för barn som blivit döpta år 2013.

Werthmanns begravningsbyråer

Ab Werthmann Oy

Fullständig begravningsservice
- med omtanke och erfarenhet från 1912

Karis Hangö Ekenäs Ingå, Sjundea
Köpmansg. 18 Bulevarden 9 Gustav Wasa g. 14
Tel. 019-232186 Tel. 019-2482059 Tel. 019-2413261 Tel. 019-232186

www.werthmanns.com Dejour 24 h 0400-473391

MED FINKÄNSLIG SAKKÄNNEDOM FRÅN ÅR 1945

BEGRAVNINGSBYRÅ
ARMAS BORG & Co Ab

Annegatan 12 00120 HELSINGFORS Tel 612 9890
www.armsborg.fi Jour 0400 977 000

TJÄNST FÖR LIVET NÄR SORGEN GÄSTAR

- ett gratis informationspaket och en kosnadsberäkning
- boupptecknings- och gravstensservice

HELSINGFORS BEGRAVNINGSTJÄNST
Tölö: Mannerheimvägen 45, t. (09) 7002 481
Malm: Kyrkobytvägen 14, t. (09) 7002 4824

ESBO BEGRAVNINGSBYRÅ
Esbo centrum: Esboplatzen 7, t. (09) 7002 4828

Dejour, t. (09) 7002 481 www.hautaushuolto.net **MEMORIA**

Hedra minnet
Begravningstjänster med tiotal år av erfarenhet.
Blomsterarrangemang, unika kistor, urnor.

Nu även i BORGÅ.
Vi rekommenderar tidsbeställning.

Blomster- och Begravningstjänst
P. Borg & Co 30 år

Fredsgatan 25, Borgå, tel. 010 322 0080
Stora Byvägen 27, Sibbo, tel. 09 239 2882
www.borg.fi • info@borg.fi • info.porvoo@borg.fi

I sorgens stund är du inte ensam

HOK ELANNON
HAUTAUSPALVELU

En byrå med komplett service.

Läs mer:
hok-elannonhautauspalvelu.fi perunkirjoitustoimisto.fi

Hagnäs • Tölö • Östra centrum • Malm • Forum • Alberga
Hagalund • Esboviken • Dickursby • Myrbacka • Kervo • Hyvinge
TELEFONJOUR 24 h: 050 347 1555 (0,0828 €/samtal + 0,1199 €/min)

Vår telefonoperatör har gått i konkurs och vi har därför hastigt bytt avslutningar. De tidigare 09-numren tas ur bruk, endast bokförsäljningen och KP:s redaktionsnummer kvarstår.

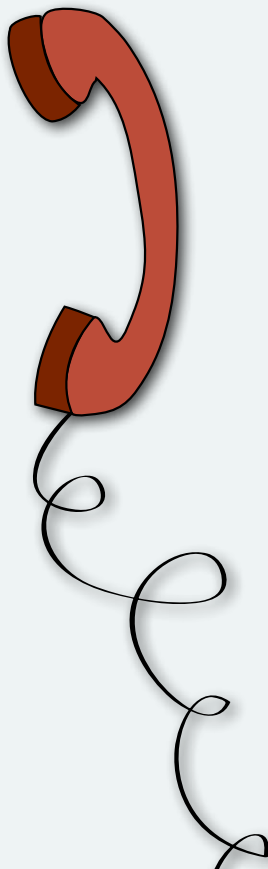
Bokförsäljning 09 612 615 30
KP:s redaktion 09 612 615 49

Vi har nya nummer!

Våra nya nummer är:

Benita Ahlroos 040-8316024
Malin Aho 040-8316902
Annika Hagman-Kanckos 040-8316222
Ulrika Hansson 040-8316322
Christa Mickelsson 040-8316788
Åsa Nordström 040-8315897
Erika Rönngård (Annonser och prenumerationer) 040-8316614
Sofia Torvalds 040-8316748
Tomas von Martens 040-8316836
Pian Wistbacka 040-8315797
Redaktionssekr. 040-8316545
Johan Sandberg 040-8313599

Kalle Sällström 050-3562 475 Samma nummer
May Wikström 040-1530313 som tidigare.

FAMILJEANNONSER

Vår kära mamma,
mamma och syster

Maj-Lis Ingeborg Närvänen

f. Heerman

* 30.10.1936 Pojo
† 24.11.2013 Esbo

*Siell' kukkia täynnä on maa,
sydän väsynyt levätä saa.
Kevyt kulkea on, ei ahdista siellä
ei tuskia tunneta taivaan tiellä.*

*Vi binder en krans av minnen
de vackraste och finaste vi har.
Vi vet att de aldrig vissnar
hos oss är du alltid kvar.*

Ikävöiden – Med saknad
Virpi perheineen
Juha
Syskon med familjer

Siunaus toimitettu 21.12.2013. Lämmin kiitos osanotosta.

LEDIGA TJÄNSTER I STIFTET

Kyrkoherdetjänsten i Jomala församling

Tjänsten är förenad med boendeskyldighet. Språkraven är utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i svenska samt nöjaktig förmåga att förstå finska.

Kyrkoherdetjänsten i Solfs församling

Språkraven är utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i svenska och nöjaktig förmåga att förstå finska.

De som valts till tjänsterna skall uppvisa i straffregisterlagens 6 § avsett straffregisterutdrag.

Tjänsterna söks hos Domkapitlet i Borgå stift
senast 15.1.2014 klockan 15.00.

Adress: PB 30, 06101 Borgå

Har du tänkt på

att med en familjeannons i Kyrkpressen når du hela Svenskfinland på en gång. Lämna in din annons via webben på www.kyrkpressen.fi eller via e-post på annons@kyrkpressen.fi.

KP
KYRKPRESEN

www.kyrkpressen.fi
tel 040 831 6545
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors

LEDIGA TJÄNSTER

KYRKOSTYRELSEN[†]

Kyrkostyrelsen sköter den gemensamma förvaltningen, ekonomin och verksamheten för Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland. Kyrkans utbildningscentral är Kyrkostyrelsens verksamhetsavdelnings expertenhet för utbildning och utveckling. Utbildningscentralen finns i Träskända.

Vid Kyrkans utbildningscentral ledigförklarar en tjänst som

UTBILDARE INOM KYRKOMUSIK

Arbetet består i att vara sakkunnig och utbildare inom kyrkans finskspråkiga personalutbildning inom kyrkomusiken, utveckla utbildningen, stödja utvecklingen inom området och följa utvecklingen i Finland och andra länder.

Ansökan inklusive bilagor riktas till Kyrkostyrelsen och lämnas i första hand via den elektroniska rekryteringstjänsten på adressen sakasti.fi/tyopaikat eller till Kyrkostyrelsens registratörskontor på adressen PB 185, 00161 Helsingfors, besöksadress Lotsgatan 1 B, eller kyrkostyrelsen@evl.fi senast torsdagen den 30 januari 2014 kl. 16.00.

Hela platsannonsen finns på adressen sakasti.fi/tyopaikat.

www.evl.fi/rekrytering

DOMKAPITLET

VÄNLIGEN NOTERA: Domkapitlet i Borgå stift håller stängt 23.12.2013–31.12.2014.

Kyrkoherdetjänsten i (nya) **Närpes församling** har inom utsatt ansökningstid inte fått någon sökande. Kyrkoherdetjänsten i **Karleby svenska församling** har inom utsatt ansökningstid sökts av kaplanen i samma församling **Jan Nygård**, verksamhetsledaren för förbundet Kyrkans Ungdom **Per Stenberg** och distriktchefen för Mellersta Österbottens evangelisk lutherska Folkmission **Tuisku Winter**.

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Ungt par söker två i Helsingfors fr.o.m. årsskiftet. Hyran skulle få uppgå till 750e/mån.
Tel. 045-3554341

UTHYRES

Uthyses: trea, 74 m², med balkong i Grankulla. Trevligt område med egen gårdsskär. Ledig genast. Hyra 1200 €. Ring Jannike, 0503040226

Att se bättre ger mig högre livskvalitet

*"Med åldern har jag fått sämre syn."
Det berättar Luleåbon Kjell Lundberg,
en glad pensionär och fd rektor. Under
flera år har han varken kunnat läsa
tidningen eller lösa korsord mer än
någon minut i taget. "Blue Eye är bra
för mina ögon. Nu kan jag köra bil
igen och jag löser flera korsord
varje kväll."*

Bevarar synskärpan

Det unika kostillskottet Blue Eye innehåller antioxidanter som bevarar synskärpan och skyddar ögat. Dagsdosen 1 tablett motsvarar en hel kopp svenska blåbär (blåbärsextrakt) samt hela 25 mg Lutein från ekologisk ringblomma, en väldokumenterad medicinalväxt.

Mindre ansträngda ögon

Blåbär hjälper kroppen att motverka ansträngda ögon samt att bibehålla cirkulationen i de små kapillärerna. Blue Eye innehåller även andra antioxidanter så som Zink, Selen, E- vitamin, Salvia, Quercetin och Rutin, som även de kan motverka oxidativ stress i ögonen.

Lutein är bra för synen

Lutein är en antioxidant som ansamlas och finns naturligt i gula fläcken (Macula lutea) i ögats näthinna. Med kosten får vi i oss cirka 2,2 mg Lutein per dag. Forskning och vetenskapliga studier* visar att ett extra tillskott av Lutein på minst 6-14 mg per dag är bra mot åldersförändringar i ögat.

* På www.elexirpharma.fi kan du läsa mer om de vetenskapliga studier som nämns i texten ovan.

STENHUGGERI LEVANDER

-nya gravstenar
-gravering
-borttagning av gravsten
-återmontering av gravsten
-förgyllning/försilvring
-rätning
-slipning

-EN MINNESVÄRD VISAR
VÖRDNAD OCH VÄRDIGHET
Rönbackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel.09 387 6284

Normal synförmåga

Blue Eye innehåller Zink, vitamin A och vitamin B2 ämnen som bidrar till att bibehålla normal synförmåga.

Lutein finns i gula fläcken

I gula fläcken finns ett ämne som heter lutein. Lutein kan kroppen inte tillverka själv, det måste tillföras via kosten. Lutein finns i växter och bär. Gula fläcken är avgörande för synförmågan vid exempelvis läsnings. Halten lutein kan med stigande ålder reduceras i gula fläcken och därmed

synförmågan. Blue Eye innehåller lutein från ekologisk ringblomma.

Sveriges mest sålda

Blue Eye, som är Sveriges mest sålda blåbär- och luteinprodukt, innehåller en kopp svenska skogsblåbär per tablett.

Skyddar mot oxidativ stress

Blue Eye innehåller också C- och E-vitamin som skyddar cellerna mot oxidativ stress. C-vitamin kan kroppen inte bilda själv, det måste vi tillföra utifrån.

Räcker i två månader

Ett paket Blue Eye räcker i två månader och finns att köpa på Apotek och i Hälsokostbutiker. Blue Eye kan beställas fraktfritt på tel, **06-343 65 06** eller på www.elexironline.fi. Produkten kommer hem i din brevlåda inom 2-3 vardagar.

Pris: 32 tabletter 26,00 €
och 64 tabletter 38,50 €

 elexir pharma

Iskmovägen 114 B ISKMO - info@elexirpharma.fi - 06 343 65 06 - www.elexironline.fi

INKAST MATS BJÖRKLUND

Kärna och periferi

JULEN ÄR en av de tider när kyrkans roll som traditionsbärare kommer fram allra tydligast. Mycket av det fina och invanda som hör julen till kan spåras tillbaka till den kristna tron och besöket i julkyrkan hör till traditionen också i många familjer som under övriga tider av året inte är så värst kyrksamma. Utan vidare är det här en sak vi ska vara glada över. Varje gång kyrkan når en människa är det något positivt.

Jag kommer ändå inte ifrån att den här rollen som traditionsbärare och -bevarare stör mig en aning.

VI VERKAR bli mer och mer angelägna om att lyfta fram kyrkans roll som kulturbärare, som representant för något bestående och tidlöst, som bevarare av kulturhistoriskt viktiga byggnader, och så vidare. Allt detta är gott och riktigt och är redan vart och ett för sig tillräckligt för att motivera åtminstone mig att glatt betala min kyrkskatt. Men inget av det nämnda hör till kyrkans egentliga kärnuppdrag.

Kyrkans kärnuppdrag är att "gå ut och göra alla folk till lärjungar". Att sprida informationen om att en viss snickare från nuvarande norra Israel faktiskt tagit på sig det moraliska ansvaret för alla människors felsteg och tillkortakommanden. Inte bara i största allmänhet, utan inför den Gud som vi alla någon gång ska stå framför och göra upp med om hur vi levt våra liv.

Det är kyrkans egentliga syfte. Att verka för rättvisa, att berätta att alla människor är älskade och värdefulla, att påtala vårt ansvar för skapelsen och allt det andra är utan tvekan stort och viktigt. Men kärnan i kristendomen är Jesus och det faktum att han uppstått från de döda.

JAG UNDRAR ibland om vi är så angelägna om att betona "allt det andra" just därför att vi tycker den där kärnan i grund och botten är lite pinsam. Det är lite genant att säga att vi faktiskt håller en berättelse som är mer än tvåtusén år gammal för sann. Det är lite genant att den där berättelsen dessutom handlar om något så förnuftsvidrigt som att en död återuppstår. Det är lite genant att medge att själva kärnan i vår tro är något så otidsenligt som en enskild persons offerdöd. Det är lite genant att medge att vissa av de skrifter vi bygger vår tro på faktiskt går tillbaka till bronsåldern. Då är det betydligt mer salongsfärdigt att profilera sig som traditionsbärare, bevarare av kulturarv och värnare av människovärdet. Han där Jesus sa ju dessutom en hel del som var lite kantigt, om vi ska vara riktigt ärliga.

Är vi så angelägna om att betona kyrkans – i sig oerhört viktiga – arbete för kultur, bildning, tradition, människovärde, social rättvisa med mera just därför att vi upplever själva kärnan som lite obekvämt? Skäms vi egentligen för det innersta i vår tro och är därför mer intresserad av att prata om de yttre attributen?

Mats Björklund är far, make, troende och jordbrukare.

SVAR TILL ULF EMELEUS

Alla får stå för sitt beteende

Undertecknad förstår mycket väl innebörden i er artikel angående arvsyndens i KP 50. Saken är bara den att jag inte omfattar er förklaring.

Om jag betar mig illa mot någon men ber personen ifråga uppriktigt om förlåtelse är saken enligt mig ur världen. Vem har sagt att "vi som Adam vill bryta oss loss från det goda och enbart tänka på vår egen lycka". Detta tal är att underkänna allt gott som många människor gör i denna värld: till exempel hjälper länder och enskilda

"Var och en får stå för sitt beteende."

i krig och naturkatastrofer. Tänk på den massiva hjälpen till Haiti häromåret, vidare Thailand (tsunami), Syrien, Filippinerna och andra utsatta platser. Även i de små sammanhangen gör människor gott

för nödställda. Tänk på våra brödköer, mat för uteliggare, paket med mat och kläder till andra länder. Vem har sagt att "vi sätter vår egen lycka och framgång främst, till och med på andras bekostnad"? Sådant tal är att helt underkänna allt det goda som görs i världen. Detta ska väl inte överskuggas av att det också finns onda makter i vår värld!

Jag tycker inte att vi ska blanda in Evas och Adams synd och "hans förfärliga arv" i vår tillvaro. Var och

en får stå för sitt beteende. Om vi går omkring och ältar våra eventuella syndar har vi varken tid eller kraft eller sinnesro att sköta vår familj eller våra arbeten eller hjälpa nödställda som vi kanske möter i vardagen.

Diskussionen är för min del avslutad.

ASTA ERIKSSON
Ekenäs

Också KP-redaktionen sätter nu punkt för debatten om arvsynd.

RADIO TACK

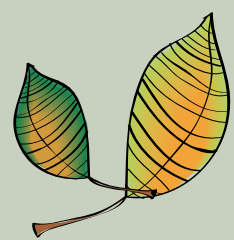
Julandakter bjöd på viktigt igenkännande

Ett stort tack till pastor Fred Wilén för hans radioandakter inför julen med stor igenkänningsfaktor. De var framförda på ett sätt som går direkt till lyssnarnas hjärtan och med välvald musik. En önskan är att andakterna skulle sammanställas i en skrift till glädje och uppbyggelse både för dem som har lyssnat på Fred Wilén och för dem som i julstressen har missat andakterna.

Med önskan om en fridfull jul!

BENITA AHLNÄS
Borgå

Visste du att ...
Kyrkpressen sparar skog!

Tidningen trycks på ett finländskt miljömärkt papper som till största delen består av returpapper.

KP
KYRKPRESSEN

Juridisk byrå
HENRICSON & KIETZ
Kungsgatan 7, 10600 Ekenäs,
tfn 0400 470 709 & 050 555 3616

Hugo och Maria Winbergs stiftelse upprätthåller i Esbo servicehusboende på **Tunaberg** och vårdhemmet **Tunaro** för svenska pensionärer. Hör dig för om vi har lediga servicebostäder.
Ledig lägenhet på 60m²
Vi behöver dina frivilliginsatser,
kontakta Mona Sandberg, 050-520 2700.

Vi tar också gärna emot gåvor och testamenten, kontakta Ken Thilman 040-5568 312.

LOCUS
www.locus.fi

STOR EFTERFRÅGAN PÅ HYRESLÄGENHETER
1000-tals nöjda kunder kan inte ha fyllt
Vi står till Er tjänst under hela hyrestiden.

Förmedling med omtanke sedan 1993

Oy N&N Locus Ab Aff (A)
Smedsgatan 13, 00150 Helsingfors
tel. (09) 17 17 44, fax. (09) 17 00 45
locus@locus.fi, www.locus.fi

folkhälsan
kompetens – engagemang – omsorg

Semesterdagar
för närståendevårdare och vårdtagare
3-7.3.2014 på Päiväkumpu i Karislojo

Är du närståendevårdare? Vårdar du eller har du omsorg om någon närstående? Vill ni åka på semester tillsammans?

Svenska semesterförbundet ordnar i samarbete med Folkhälsans förbund fyra dygns semester som är anpassad för både närståendevårdare och vårdtagare. Semestern gäller också er som inte får stöd för närståendevård från kommunen.

Vi erbjuder trevligt program och god mat i vacker omgivning.

Susanna Stenman, Svenska semesterförbundet, tfn 019 278 6876 besvarar frågor om ansökningsförfarandet. Sista ansökningsdag är 24.1.2014.

Information och ansökningsblankett finns på **www.folkhalsan.fi/semesterstod**.

Mera information ger också:
Folkhälsan i Nyland, Daniela Spring tfn 044 788 3738
Folkhälsan i Åboland, Eva Björkqvist tfn 040 516 5679
Folkhälsan i Österbotten, Pia Nabb tfn 050 542 8175

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi
Fax: (09) 278 4138.

Insändare måste förse med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall.

Standardlängden för de kortare insändarna är 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

Radbytet är en längre insändartext med bildbyline som rymmer 2 000 tecken. Vill du skriva ett Radbyte bör du kontakta redaktionen på förhand.

CITAT KYRKAN

"Problemet med sekularisering är inte att samhället sekulariseras, bekymret är kyrkans egen sekularisering."
Lennarth Hambre i ett debattinlägg i Dagen

BREDDEN KRYMPER

Spara inte bort stiftet
Biskop Björn Vikström oroar sig i senaste Medborgarbladet över att församlingarna i stiftet sparar på det som förenar, som prenumerationerna på Kyrkpressen och gemensamma samlingar.

– Det finns en risk att utbytet inom stiftet försvagas. Det ser jag som en oroande tendens, om vi inte lär oss av varandra riskerar församlingarnas liv att utarmas eller bli alltför ensidigt präglad av någon viss teologisk riktning, säger Vikström.

Välj tre vise för vår tid!

Vi bad en författare, en politiker och en präst välja vår tids "tre vise."

TEXT: **TOMAS VON MARTENS**
FOTO: **JEREMY BENGTS**

I julberättelsen beger sig de tre vise männen ut på en lång och strapatsrik resa till fjärran land. Deras enda vägledning är en stjärna på himlen. Vilka tre personer skulle du utnämna till vår tids tre vise? Den frågan ställde vi till författaren **Monika Fagerholm**, politikern **Bjarne Kallis** och kyrkoherde **Robert Lemberg**.

Monika Fagerholms tre vise:

Franciskus (påven)

– Den nya påven har modigt och med sann känsla för det kristna budskapet om medmänsklighet och rättvisa tagit raska nya tag från sätet i Vatikanen. Genom att påminna oss – hög som låg, fattig som rik (särskilt det senaste) – om varför vi är här på jorden: för att tillsammans bygga en värdig värld för alla. Det kan bara göras om vi alla inser att vi sitter i samma båt och att det är Människan framför allt, inte pengarna. Ett enkelt budskap, men nog så glömt i dessa dagar då det blivit legitimt att predika egenintresset som drivande kraft för mänsklighetens fortskridande. Inte en dag för sent, förresten, från Vatikanen.

Li Andersson

– Hon är en driftig, visionerande ung politiker som vet vad hon jobbar för och kan visa det. För glöden och engagemanget, som är ungt också. Li Andersson räds inte debatt, räds inte att ta ton – och påminner oss alla om att det inte är så farligt att vara oense, det är diskussion, debatt och att handla i enlighet med vad man tror på som är viktigt.

Athena Farrokzad

– Jag ville ha en hon, det skulle vara den svenska lyrikeren Athena Farrokzad, som i sitt konstnärskap lyckas förena aktivism och nyskapande. Det vill säga: hisnande dikt, hisnande människa på väg. Med ett budskap – o nej, det är inte okomplicerat – men okomplication gör inte livet, utan erkänsla och reflektion och handling i och inför det komplexa. Jag rekommenderar alla att läsa hennes debutdiktsamling *Vitsvit* – den nominerades för Augustpriset i år.

Bjarne Kallis tre vise:

Billy Graham

– Billy Graham är en av de absolut största evangelisterna under de senaste decennierna. Graham åtnjuter

FÖRFATTAREN MONIKA Fagerholm, politikern **Bjarne Kallis** och kyrkoherden **Robert Lemberg** har valt vår tids tre vise. FOTON: KP-ARKIV

stort förtroende både bland den stora allmänheten och personer i ledande ställning. Ett uttryck för det här är att han har stått i nära kontakt med USA:s presidenter allt från det tidiga 1960-talet. Hans livsuppgift har varit att sprida evangeliet. Trots att han under mer än ett halvsekel stått i rampljuset mer eller mindre hela tiden har mig veterligen varken stora eller små skandaler kastat sin skugga över honom.

Johan Candelin

– Johan Candelin lämnade sin trygga kyrkoherdetjänst i Karleby för att göra en insats för förtryckta kristna runtom i världen och också för att göra politiska ledare uppmärksamma på hotande samhällskriser. Det materiella och andliga stöd som olika slag av förtryckta minoriter erhållit via de organisatio-

ner i vilka Candelin innehar en central ställning har gett tusentals människor framtidshopp. Att på ett konkret sätt kunna förmedla budskapet till utsatta grupper om att de inte är bortglömda har varit ledstjärnan för Johan Candelin.

Sture Nyholm

– Läkaren Sture Nyholm från Jakobstad har haft som livsuppgift att hjälpa människor. Tillsammans med sin hustru Majvor har han prioriterat arbetet bland de fattiga i Afrika framför det liv som en läkartjänst i Finland kunde erbjuda honom. Som ögonläkare och beroende av privat ekonomiskt stöd har han i Sudan och Kenya utfört närmare 20 000 ögonoperationer, vilka gett till

och med nästan helt blinda deras syn tillbaka. Med sitt arbete har Nyholm på ett äkta sätt förmedlat en av kristendomens centrala läror: att älska sin nästa som sig själv.

Robert Lembergs tre vise:

Patrik Hagman

– Man kan inte säga att medlemmar i våra nordiska folkkyrkor droppar av. Nej, ett ordentligt läckage handlar det om. Det berättar i sin tur att kyrkan känns likgiltig för allt flera. Den här problematiken tar teologen Patrik Hagman tag i. Han pekar på orsaker och han ser framåt. Hans grepp är teologiskt och ekumeniskt.

Jag är ingalunda ense med honom i alla diagnoser och visioner, men Patrik gör ett viktigt arbete. Han utmanar och

ifrågasätter många självklarheter inom folkkyrkan, självklarheter som gör oss blinda för vad som håller på att hända.

Birgitta Boucht

– Jag har hört Birgitta Boucht tala om långsamhet och eftertanke. Jag har hört henne ställa sig kritisk till detta att försöka bli en bättre människa. I en tid då vi piskas framåt på prestationernas väg och då människor indelas i vinnare och förlorare, gör det gott att höra Birgittas lågmälda vishet.

Birgittas skrivarkurser har tilltalat mig speciellt. Hon öppnar upp skrivandet för var och en. Att skriva och formulera sig är inte bara något för specialister. I var och en av oss finns berättelser som vill bli berättade. Det gör gott att låta den inre elden brinna. Elden värmer också andra.

Christer Åberg

– Konstnären och prästen Christer Åberg har en förkärlek för de ytor som bär spår av ålder och av användning. Han talar om "patina". Han använder ofta föremål som är slitna eller rostiga i sin konst. Hans ser en skönhet i det ofullkomliga, i det som många andra skulle kasta bort.

Jag ser samma drag i Christers syn på människor. Hans sätt att se ger innehåll åt ord som nåd och barmhärtighet, ord som han använt oräkneliga gånger i sin uppgift som präst. Det slitna och medfarna har en egen historia och en egen skönhet.

VÄLJ DINA EGNA TRE VISE!
Gå in på Kyrkpressens webbsida (www.kyrkpressen.fi) och skriv en kommentar med förslag på dina egna vise i anslutning till den här artikeln.